

НАРОДНІ ПИСЬНІ З ПОДЛЯШСЯ

ЧАСТЬ II
КАВАЛІРСЬКІ ПИСЬНІ

НАРОДНІ ПИСЬНІ З ПОДЛЯШЛЯ
в записах Івана Ігнатюка

Ч А С Т Ь І І

НАВАЛІРСЬКІ ПИСЬНІ

Рекрутські пісні
Солдатські пісні
Партизанські пісні
Навалірські (козацькі) пісні
Чумацькі пісні

Miejska Biblioteka Publiczna
Biała Podlaska

7L

REGIONALIA

V Egn

78.031.4

VE

ВСТУПНЕ СЛОВО

Другу частку збірки народних пісень з Подляшшя постановив я назвати — "Кавалірські пісні." В своїй збірці помістив я за жанром наступні пісні: рекрутські (17), солдатські або жовнірські (18), партизанські (5), кавалірські або козацькі (52) і чумацькі (2).

Назву для збірки я дав тому "кавалірські", бо їх всіх співали колись переважно каваліри. Друга назва "козацькі", має тоє саме значення що кавалірські. В піснях бо слово козак, козаченко є синонімом нежонатого мужчини. В говорах Подляшшя не виступає загальноукраїнське слово парубок на означення нежонатого мужчини. Тут слово парубок відповідає польському слову паробек тобто в українській літературній мові: батрак, наймит. Наймита називають тут парубком або слугою. Отже назва пісень "козацькі", не означає, що вони є властиві козакам, бо на Подляшші ніколи козаччини не було.

А тепер по кілька слів про те коли й де ті пісні співалися.

Рекрутські пісні співали дівчата і хлопці тогди як рекрути одходили до війська. На Подляшшю був колись звичай, що в переддень од'їзду рекрутів до війська робили в селі прощальний вечір для хлопців, котрих забирали до війська. Дівчата й хлопці робили для рекрутів в якусь хату в селі прийом. Дівчата приносили їжу (хліб, пироги, ковбасу) а хлопці горілку, вино, пиво. Сядали всі за столи та їли, пили й співали пісень, тих що є поміщени в збірці. Рекрутські пісні співали також як молодьож одпроваджувала рекрутів за село до гміни, скіль вони їхали до повіту. Більшесть поміщених в збірці пісень походить з Подляшшя. Тут власне зложено слова й видумано мелодію.

Солдатські або жовнірські пісні співали каваліри коли вони служили у війську а потім як повернули до дому то співали на селі при всяких okazіях. Ті пісні як вказує їх мова здебільшого не похрідять з Подляшшя а привезли їх сюди бувши солдати з різних сторін України, Росії і Польщі.

Партизанські пісні співали, очевидно, партизани — українці й росіяни под час окупації Подляшшя німцями. Од партизан научилися співати ті пісні тутешні хлопці і дівчата. Співали вони їх потім при всяких нагодах як: нпр. забави, вечорки.

Кавалірські або козацькі пісні співали хлопці на весіллях, забавах, вечорках як теж под час спільної праці в косовицю, в жнива, на толоці. Співали їх теж дівчата якщо якась їм пісня сподобалася. Треба сказати, що не всі кавалірські пісні повстали на Подляшшю то значить є витвором місьцьового населення. Многo пісень прийшло сюди через річку Буг з Полісся і Волиня а навіть з інших регіонів України, а деякі з них є варіантами загальновідомих українських народних пісень.

Поміщени в збірці дві чумацькі пісні прийшли на Подляшшя із степової України.

Всі пісні, що містяться в тій збірці розказують нам про долю народу, про його страждання, про його боротьбу за волю, за ліпшу будучину.

Бо пісня то неписана гісторія народу.

Піснями і народною словесною творчістю цікавився я вже змалку. Любив я слухати казки і пісні, і сам любив ті пісні співати.

Записувати пісні й гіншу народну усну творчість записувати народні звичаї й обряди почав ж я од серпня 1970 року. Повстало мене до того весілля мого брата, яке відбулося в рідному моєму селі Данці, гміна Ганна, Білоподляського воєводства, зимою 1965 року.

На тому весіллі співали ще багато народних весільних пісень. Само весілля проходило в основному по старому народному обряду і звичаях.

Прийшла мені тоді думка, щоб записати народний обряд подляського весілля для будучих поколінь, для нашої гісторії. І так позичивши магнетофон почав я записувати в рідному селі і в сусідніх селах, в Чепутці і в Ганнуї весільні пісні як теж всі звичаї й обряди зв'язані з весіллям.

По записанню весільного обряду й весільних пісень почав я записувати всякі гінші народні пісні і записую їх на Подляшші до сіх пір.

На превеликий жаль в перших роках моєї праці яко збирача фольклору не було огульного зацікавлення моєю роботою. Никто мене в тім не підтримував. Никто не покривав і не покриває моїх коштів зв'язаних записуванням пісень на магнітофонову ленту.

Хочу сказати, що збирання й записування народних пісень на Подляшші ж було і є моїм хобі, бо я не маю до цієї праці вищої етнографічної освіти.

Алі моєю працею зацікавився Крій Попко, котрого діди є родом з Північного Подляшшя. Він давним-давно зацікавлений народною творчістю Подляшшя, і, як він твердить, свій світогляд спирає на народні мудрості своїх предків, на народні мудрості Подляшшя. Він тепер живе в Західній Німеччині, але духових зв'язків з Подляшшом і рідним краєм не порвав. Просля довгих пошуків одшукав він мене (раніше відав про мене з "Ніви", де я писав часами статті) і познайомився зо мною листовно. Познайомившись одразу оцінив мою працю і запевнив свою підтримку щодо видавання моїх збірок подляських пісень.

Він є з Північного Подляшшя а я є з Полудньового. Він говорить по-білоруськи а я по-українську.

Але ми іднєм другого зовсім добре розуміємо. Договорилися ми, що подляську народну творчість будемо записувати і видавати тільки на подляській говірці. Ясно, що ідні будуть називати ті пісні українськими а гінші білоруськими, бо подляські говори мають багато спільного як іднєй так і другої мови. Кожний має право мати свої погляди.

Но нашою метою є заховати хороство і богатство наших пісень, заховати подляську говірку. А коли вона заховалася тисячу літ, то нехай живе вона і далі в народови.

Крій Попко, а таксамо і я захоплюємося народною мудрістю і народним хороством, яке ми бачимо в матеріальній культурі Подляшшя. Часть цієї культури знаходиться не тільки в музеях Польщі, Білорусії й України але також вже в Білоруському музеї, якого

власним коштом зорганізував Юрій Попко в Леймен в Західній Німеччині.

Невеличкий музей показує умільство рук, котрі зробили тое хороство.

Отже мою метю а таксамо метю могого друга Юрія Попка є заховати духовное і матеріальное хороство народної творчості Подляшя для будучих поколін, для гісторії наших братніх народів.

Іван Ігнатюк

Жіночі убори з Подляшя.

1. Жіночий літній одяг тзх. Володавський.
2. Дівочий одяг тзх. Надбужанський.

І. РЕКРУТЬСЬКІ І ПИСЬНІ

1. Ой, була собі вдова на селі.

Ой, була собі вдова на селі
І мала вона сина Васи́лі.
Ой, вона його як породила,
Ой, породивши куми зобрала,
Куми зобравши то охрестила.
Ой, охрестивши вигодовала,
Вигодовавши коні́є купила,
Коні купивши той осьодлала,
А осьодлавши до ву́йська дала.
Ой, був брат і́дьон, було сеструо́в три
І того брата до ву́йська далі.
Найстарша сестра то вираджіла,
Середня хуста качіла,
Середня хуста качіла
А найменша брата питала:
"Ой, брате, брате, ти братику наш
Колі ти при́деш в гостину до нас?"
"Ой, ви́йди сестро на круту гору,
Ой, всьо погляда́й на бистру воду,
Ой, як на мори п'я́рко й утоне
А сині́й ка́мень на верх ви́пливе,
А сині́й ка́мень на верх ви́пливе
То то́гди бра́тик в гостину при́де."
Ой, ви́йшла сестра на круту гору
Й всьо погляда́ла на бистру воду.
Ой, усі хлопці із во́йноньки йдуть,
Мойого брата коника ведуть.

"Ой, ві́єте хлопці, хлопці - молодці
А де ж поді́лі брата Васи́лі?"
Че́тири полки аж ву́он одслужив
Аупі́єтому го́ловку склони́в ...
Стогна́ла зе́мля пу́од ім ле́жачи,
За́ржали ко́ни його́ везу́чи,
Плака́лі дивчи́та за ім і́дучи,
Кова́ла зазу́лька над ім ле́тячи,
Кова́ла зазу́лька од ранку до ра́нку
Поки похова́лі Васи́лі у я́мку.
Ой, за́точі́єте ку́лі, га́рмати,
Нехай по́чує ру́одня́я ма́ти!
Ой, за́точі́єте ку́лі го́лосно,
Нех плачу́ть се́стри по їм же́лусно ...

(Співала Анастасія Олещук, рік нар. 1900, село Чепугка,
гм. Соснівка, воев. Біла Підл. Записано в серп. 1970 р.)

2. Гайом коню

Гайом коню, гайом коню,
Гайом зелененьким
Повендрова́в че́рез ду́ки /2
Рекрут молоденький.
Повендрова́в, повендрова́в,
Але ма́ло зна́ти
Но на битуй доро́женьци /2
Два слідо́ньки зна́ти.

Їдьон слідок, їдьон слідок
Коня вороного;
Другий слідок, другий слідок
Товариша його.

/2

Як виїхав козаченько
На жовті піски -
Оглянувся назад себе,
Бижить братик вбіжки.

/2

"Повернися же мій браце,
Бо мати вмирає!"
"Не вернуся, пане браце,
Нех зараз сконає!"

/2

Як виїхав козаченько
На зельони луги -
Оглянувся назад себе,
Бижить братик другий.

/2

"Ой, вернися, пане браце,
Бо мила вмирає!"

"Буду коня бити, гнати
Щоб живу застати!"

/2

Як заїхав козаченько
Низенько вклонився:

"Вибачійте старші й менші,
Може з ким сварився?"

/2

Як заїхав козаченько
На її могилу:

"Розтупися сира земля
Нех зобачу милу!"

/2

Скрипка з липи, скрипка з липи,
Струни з ярої рути -
Як заграли хлопці марша,
До Варшави чути.

/2

(Співала Анна Ігнатюк, рік нар. 1912 , село Данці, гміна
Ганна, воев. Біла Подл. Записано в серпні 1970 року.)

3. Ой, чи будеш дівчинонько

Ой, чи будеш дівчинонько

За мною тужити

Як поїду я до вуйська

В солдати служити?

Ой, не буду, козаченьку,

Не буду, не буду,

Як заїдем за ворота

Я тебе забуду.

Як од'їхав козаченько

На високі піски;

Ой, оглінувся і назад себе -

Бижить братичок вбіжки.

"Ой, і вернися мій братику,

Отець - мати вмирає!"

"Ой, ей-Богу я не вернуся,

Государ не пускає!"

Як заїхав козаченько

У зельоні луги -

Ой, оглінувся вуйон назад себе,

Бижить братичок другий.

"Ой, вернися мій братику,

Дівчинонька вмирає!"

"Ой, буду коні, ой, бити, гнати

Щоб ще з духом застати!"

(Записано од А. Олещук, серпень 1970 р.)

4. Чи ти будеш дівчинонько

"Чи ти будеш дівчинонько, чи ти будеш тужити
Як я пуйду, чи поїду в солдати служити?"
"Ой, не буду, муй миленький, ой, не буду, не буду,
Як виїдеш за ворота то я й тебе забуду."
Ой, не встеріг козаченько той на коника сісти -
Перестала дівчинонька ани пити, ни їсти,
Перестала дівчинонька ани пити, ни їсти.
Ой, виїхав козаченько на високіі піски,
Оглянувся назад себе - бижить братичок вбіжки.
"Ой, вернися, муй братику, ойцец - мати вмирає!"
"Не вернуся, не поїду, нехай зараз сконає!"
Ой, заїхав козаченько на зельоніі луги,
Оглянувся назад себе - бижить братичок другий.
"Ой, вернися, муй братику, бо дівчина вмирає!"
"Буду їти коня, гнати, жеб живує застати!"
Ой, виїхав козаченько на високіі гори,
Зазвонили по дівчини усі четири звони.
Ой, заїхав козаченько на дівчини могилу
"Розтупися сира земля, нех zobачу я милу!"
Ти ж казала дівчинонько, що не будеш тужити,
Тепер мусиш з теї туги в сирій землі гнити!"

(Співала Анна Сльонзак, рік нар. 1905, село Матяшівка,
гміна Тучна, воев. Біла Подл. Записано 24.04.1982 р.)

5. Ой, човон, човон

Ой, човон, човон водиці повон,
Береги розриває;
Ой, молод хлопець, молод - молодець
До вуйська вираджає.
Вираджені мене й уся родино,
Ци не жтель тобі буде
Як я поїеду в чужу сторону
Межі чужий людє?
Ой, як виїхав за воротечка
І низенько склонився:
"Ой, вибачайте старіі й малиі,
Може з ким посварився?"
Ой, заржи, заржи ти карий коню
На круту гору йдучи,
Нехай почує серце дівчини
У полю жито жнучи.
Ой, як почула тіжко зотхнула,
Ревненько заплакала:
"Ой, нема, нема, вже і не буде
Ного вієрно кохала..."
(Записано од А. Олещук, серпень 1970 р.)

6. Вся громада п'є, гуляє

Вся громада п'є, гуляє
А вдовонька плаче;
Виглядає мати сина,
Виглядаючи каже:
"Жеб я була зезулькою
І умніла літати,
Полетіла б понад вуйськом
Дітятка шукати.

Залетіла б на могилу
І казала б куку:
Подай, подай муй синочку
Хоч правую руку."

"Ой, рад би я, моя мати,
Обідві подати -
Сира землі, білий пісок ...
Не могу пубоднятись!"

Летить півень через річку,
Каже кукуріку;
Не зобачить мати сина
Од нині до віку.

(Співала Марія Дацюк, рік нар. 1911, село Хворостита, Гміна
Вирики, Холмське воєв. Записано в лютому 1973 р.)

7. Ой, зелена та горішина.

Ой, зелена та горішина
Тай на яр пубоднялася;
Тай молодая дівчинонька
В козака подалася.

Тай таки ручки, тай таки нубожки,
Тай така головонька;
Як зійдемося до купоньки
Тай така розмовонька:

Ой, через гору тай каменную
Там горол воду носить;
А молодий козаченько
Полковничка просить:

"Ой, пусти мене тай полковнику
Та із полку до дому,
Бо й занудила, зажурилася
Дівчина за мною."

Ой, нехай плаче, ой, нехай тужить,

Ой, нехай вона тужить,

А нехай же той козаченько

Три роки ще прослужить!"

Ой, служив службу тай военную

Та і став помирати

І зачав собі перед смертю

Тай дівчину кохати.

Ой, умер козак, ой, умер бідний,

Тай у середу вранці;

Тай положили того козака

У сітлиці на лавці.

Ой, тіло лежить а свічка горить

Тай ясенько палає;

Ой, уже тому козаченькови

Всень рід замирає.

Свіча горить і коня ведуть,

А куднь головку клонить;

Стоїть дівка у воротях

Біли рученьки ломить.

Ой, ломить ручки, ой, ломить біли

Тай од мизиння пальця:

" Ой, уже мені не видати бубольи

Такого вже красвця!"

(Записано од М. Дацюк, лютий 1973 р.)

8. Через річеньку

Через річеньку, через Кавказ
Подай рученьку останній раз./2
Подай рученьку, бо я вже йду -
Блогословила мати на війну./2
Блогословила мати на війну,
Сам добре знаю, на смерть я йду./2
Летіла куля через гору,
Просто попала у груди мою./2
Просто попала у груди мою,
Кров полилася річенькою./2
Кров полилася річенькою,
Ой, просто, просто до Дунаю./2
Ой, просто просто до Дунаю,
Там де милая брала воду./2
Там де милая воду брала -
Вона милого кров пубознала./2
Навірно милий мій не живе
Коли річкою кров пливає./2
Всі рекрути з війни ідуть,
Мого милого портрет несуть./2
Принесли його мені портрет:
"Твій милой вбитой, на світе нет.!/2
Твій милой вбитой в тьомним лесу,
Чорни вороня кости несуть."/2

(Співала Марія Сидорук, рік нар. 1933, село Ставки, гм.
Володава, воев. Холм. Записано 10. IX. 1978 р.)

9. Ой, битая дороженька

Ой, битая дороженька
Од Крута до Крута;
Дурна дівка, без розуму,
Що любить рекрута.
Рекрутови затрубили -
Рекрут забирайся,
А ти бідна дівчинонько
Сама зоставайся.

Ой, пубйду я в чисте поле,
В тернок поколюся -
Нема мого миленького,
З ким я оженюся?

(Співала Марія Нечипорук, рік нар. 1911 і Степан Сидорук,
рік нар. 1916, село Ставки. Записано 16. XII. 1979 р.)

10. Муой Боже, муой Боже.

Муой Боже, муой Боже,
Нащо я родився -
Нихто не заплаче
Хоч би й утопився.
Не заплаче батько,
Не заплаче мати,
Тільки та дівчина,
Що думає взяти.

На Варшавським ринку
Там музики грають -
Молодих рекрутуов
До війська приймають.

За богатим сином
Плаче вся родина
А за сиротою
Тільки та дівчина.
За богатим сином
Батько й мати плаче
А за сиротою
Чорний ворон краче.

(Записано од М. Нечипорук, 16.XII. 1979 р.)

11. Замаяла китайонька.

Замаяла китайонька з двору,
Бувай, бувай батеньку здоровий!/2
"Чи ти будеш батеньку тужити
Як я пуйду до війська служити?"/2
"Буду, буду, муй синачку, буду,
Тож я тебе нигди не забуду./2
Як я буду коня закладати
То я буду сина вспоминати:/2
-Ой, десь муй син межи козаками
Водить коня білими руками."/2
Замаяла китайонька з двора,
Бувай, бувай матюно здорова!/2
"Чи ти будеш матюно тужити
Як я пуйду до війська служити?"/2 "
" Буду, буду, муй синачку, буду,
Бо я й тебе нигди не забуду./2
Як я буду обід наливати
То я буду сина вспоминати: /2
- Ой, десь муй син межи козаками
Водить коня білими руками. "/2
Замаяла китайонька з двору,
Бувай, бувай, братику здоровий!/2
"Чи ти будеш братику тужити
Як я пуйду до війська служити?"/2
"Буду, буду, муй братику, буду,
Той я й тебе нигди не забуду./2
Як я буду сорочку вдягати
То я буду брата вспоминати:/2
-Ой, десь муй брат межи козаками
Водить коня білими руками."/2
Замаяла китайонька з двора,
Бувай, бувай сестринко здорова!/2
"Чи ти будеш сестринко тужити
Як я пуйду до війська служити?"/2"
"Буду, буду, муй братику, буду,
Тож я тебе нигди не забуду./2
Як я буду біли хуста прати
То я буду брата вспоминати:/2
-Ой, десь брат муй межи козаками
Водить коня білими руками."/2
Замаяла китайонька з двора,
Бувай, бувай, милая здорова!/2
"Чи ти будеш милая тужити
Як я пуйду до війська служити?"/2
"Буду, милий, буду я тужити
Як ти пуйдеш до війська служити./2
Як я буду білу постіль слати
То я буду тебе вспоминати:/2

-Десь муї милий межи козаками
Водить коня білими руками." /2

(Співала Анна Сьльонзак, рік нар. 1905, село Матяшівка,
гм. Тучна, воев. Біла Підл. Записано 24.04.1982 р.)

12. Прощай Сідлецькая губернія.

Прощай Сідлецькая губернія,
Прощай родная сторона,
Прощайте друзя мої верни, /2
Прощай красавица моя.

Бивало чаю я нап'юся,
Спішу на вулицу гулять;
Тепер зіграють марш военний,
Спешу в казарму - ложусь спать. /2

Зайду я в етую казарму,
Ложусь на грязному полу;
Чужая матінка не скажеть - /2
Давай синочок постелю.

Бивало утрочком проснуся -
Стоїть красотка у ногах;
Тепер прснуся утром рано -
Стоїть вінтовка в головах. /2

(Співала Павліна Кратюк, рік нар. 1929, село Межилистя,
гм. Тучна, воев. Біла Подл. Записано 24.04.1982 р.)

13. Ой, ходжу я, походжаю

Ой, ходжу я, походжаю /2
І в солдати поступаю.
Бо вже й мене записали /2
И коника осьодлалли,
Бо вже й од вас од'їжджаю /2
Вийди дівчо - попрощаюсь.
Вийшла дівча й заплакала, /2
Біли ручки заламала.
"Не плач дівчо й не турбуйся /2
За п'ять літ я повернуся."
Козак п'ять літ прослужає /2
До коника промовляє:
"Ти конику бижи красно /2
Ти місяцю свити ясно.
Як забижи п'юд ворота /2
Стукни, брукни у копита.
Стукни брукни у копита, /2
Вийде дівча ліпше злата.
Вийшла дівча й заплакала, /2
Бо козака не п'узнала.
"Заведь коня до стаєнки /2
А козака до світ'юлки.
Ой, дай коню овса й сіна /2
А козаку меду й вина.
Ой, дай коню овса їсти /2
А козаку крісло сісти.
Ой, дай коню води пити, /2
А з козаком говорити.

(Співала Анна Кушнерук, рік нар. 1906, село Бокинка Панська,
гм. Тучна, воев. Біла Подл. Записано 13. VI. 1982 р.)

14. Рекрут ходить.

Рекрут ходить, рекрут робить, рекрут забирайся;
Молодая дівчинонько сама зоставайся./2
Товаришу муй ти милий, гляди меї дівки,
Як я з війська повернуся нап'ємся горілки./2
Рекрут з війська вертається і входить до хати
А вже в єї малюсеньке рачкує по хати./2
Волівся б я з коня впасти, голову розбити
Як на тебе товаришу дівчину ручити. /2

(Співали жінки із села Красівка, гм. Володава,
воев. Холмське. Записано 6.XI. 1982 р.)

15. Летіла зезуля.

Летіла зезуля через сад куючи,
Заплакали хлопці новобранці до прийому йдучи./2
А то не зезуля тільки рідня мати,
Вона пришла, пришла до прийому сина викупляти./2
Віте прийомщики, віте добри люди,
Випустіте сина із прийому, вам гріху не буде./2
Нате прийомщики нове сиделце,
Випустіте сина із прийому, бо мні болить серце./2
І ми прийомщики, і ми добри люди,
Як ми станем всіх їх випускати, хто служити буде./2

(Співали: Надія Петручук, рік нар. 1928 і Анна
Якубук, рік нар. 1924, село Заболоття, гм. Кодень,
воев. Біла Подл. Записано 20 листопада 1983 р.)

16. Через поле широке.

Через поле широке
Ішло військо велике,
А за військом коник бижить,
На конику сьодло лежить.
На конику сьодло лежить./2
На сьоделку жовнір сидить.
На сьоделку жовнір сидить,
Правою ручкою Гандзю держить./2
А у Гандзі коса має,
Кінь копитом наступає./2
Ой, дай же мні остро меча,
Утну косу аж до плеча./2
Поту косу до Дунаю -
Пливи косо аж до краю./2
Вийде мати воду брати
Буде косу познавати./2
Ото коса Гандзі меї,
Гандзі меї дорогеї./2
Сама Гандзя того хтіла,
Ув неволю увлетіла./2

(Співали : Н. Петручук і А. Якубук - село Заболотте.
Записано 20 листопада 1983 року.)

17. Новая гулонька.

Новая гулонька,
Іде жовніронька;
Под ім коник вороний
А сам жовнір молодий.
Де слёзонька й кане
Камінь білий стане,
Под ім рутка зельона —
Рости ружо червона !

Батенько виходить,
Коника виводить
Свому сину на войну,
На чужую сторону.
Коник вороненький
А син молоденький
Од'їжджає на войну
У чужую сторону.

Де слёзонька кане
Камінь білий стане,
Под ім рутка зельона —
Рости ружо червона!

Братичок виходить,
Сьоделко виносить
Свому брату на войну,
На чужую сторону.
Коник вороненький
А брат молоденький
Од'їжджає на войну
На чужую сторону.
Де слёзонька й кане,
Камінь білий стане,
Под ім рутка зельона —
Рости ружо червона!

Матюнка виходить,
Шапоньку виносить
Свому сину на войну
На чужую сторону.
Коник вороненький
А син молоденький
Од'їжджає на войну
На чужую сторону.
Де слёзонька кане,
Камінь білий стане,
Под ім рута зельона —
Рости ружо червона!

Сестрінка виходить
Хустоньку виносить
Свому брату на войну
На чужую сторону.
Хустонька біленька
А брат молоденький
Од'їжджає на войну
На чужую сторону.
Де слёзонька кане,
Білий камінь стане,
Под ім рута зельона —
Рости ружо червона!

Милая виходить,
Перстень виносить
Миленькому на війну
На чужу сторону.
Коник вороненький,
Милий молоденький
Од'їжджає на війну
На чужу сторону.
Де сльозонька кане,
Камінь білий стане,
Под ім рутка зельона -
Рости ружо червона!

(Співала Павліна Сльонзак, рік нар. 1904, село Матяшівка,
гм. Кодень, воев. Біла Подл. Записано 18.06.1981 р.)

II. СОЛДАТСЬКІЇ АБО ЖОВНІРСЬКІЇ ПИСЬНІ.

1. Прощався козак.

Прщався козак зо своєю милею,
Сам од'їжджав у далеку країну;
За свій рідний край,
За стрілецький звичай /2
Пуйдєм в буй за свою перемогу.

А вітьор колише зелену дуброву,
Дуб зелений до долу схилився;
Листе шелестить,
Вбитий стрілець лежить, /2
Над ім коник його зажурився.

Ой, коню, муй коню, не стуй надо мною,
Я тим часом полежу той сам;
Бижи коню муй,
Скажи мамці рудній, /2
Що я лежу у степі забитой.
Нех батько і мати, і рідніі брати,
Нехай вони по мні не плачуть,
Бо я в степі лежу,
За милею тужу, /2
Чорний крук надо мною закраче.

А слава і воля во вік не загине,
Будуть люди про нас говорити,
Що були соколи
І за нас полягли -
Тепер будемо жити спокійно. / 2

(Співав Владислав Ігнатюк, рік нар. 1924, село Данці,
гм. Ганна, воев. Біла Подл. Записано в серпн. 1970 р.)

2. Прощався стрілець.

Прощався стрілець зі своєю милею,
Од'їжджав у далеку дорогу.
За свій рідний край, за стрілецький звичай /2
Піде в бій за свою перемогу.
Вже вітер колише зелену діброву,
Дуб зелений схилився до долу -
Листя шелестить - вбитий стрілець лежить, /2
Над ім коник його зажурився.

Ой, коню, мій коню, не стій наді мною,
Я тим часом полежу тут сам;
Бижи коню мій, скажи мамці рідній,
Що я лежу у степі забитий. /2

Нех батько і мати, і сестри ріднії,
Нехай вони по мні не плачуть,
Бо я в степі лежу, за милою тужу,
Чорний крук наді мною закраче. /2

А слава про мене нігди не загине,
Будуть діти про неї читать,
Що були соколи, через нас полягли,
Тепер будемо жити вільно.

(Співали Софія Семенюк, рік нар. 1929 і Анастасія Петру-
чик, рік нар. 1929, село Янівка, гм. Ганна, воєв. Біла
Подл. Записано 8 марця 1980 року.)

3. Од'їжджає стрілець.

Од'їжджає стрілець у далеку дорогу,
Прощався зо своєю милою,
Прощався з матусею дуже старою,
Просив доглядати її. /2

А мати за сином плакала всі ночі,
А мати за сином плакала всі дні,
Хтось плакав тихенько в саду під вишнями -
То плакала мила його. /2

Шість літ вже минає, війна не кінчиться,
Ніхто не вертає з війни.
А мати на шлях виглядять виходила,
Чекала його в госині. /2

А дівчина мила, рада тай весела
Не жде козаченька з війни;
З другими жартує, весілля готує,
Сидить - вишива ручники. /2

Сім літ вже минуло - війна закінчилась,
Стрільці повертають з війни;
Несуть бистрі кони у рідню оселю,
Цвіти їм на зустріч несуть. /2

Під'їжджає стрілець під рідню хату,
Чомусь не виходить із неї ніхто -
Забити дошками всі вікна і двері,
Кругом буряном поросло. /2

Умерла матуся, зрадила дівчина,
Чому ж я вертався з війни?
У степі пролітій кров'ю вірних друзів
Земля пригорнула б мене. /2

(Співали: С. Семенюк і А. Петручик - село Янівка.
Записано 8 березня 1980 р.)

4. Від'їжджавши стрілець.

Від'їжджавши стрілець в далеку сторону,
Від'їжджавши в далеку дорогу
Прощався з матусею дуже старою,
Просив - доглядайте її.

А мати за сином плакала всі ночі,
А мати за сином плакала всі дні;
Ще плакав хтось стиха в саду під вишнею -
То плакала мила його.

Вже їдуть з побіди всі лицарі слави,
Музика їм грає, і співають пісні;
Несуть бистри кони у рідні оселі,
На зустріч кїдають цвіти.

Під'їжджає стрілець під рідну хату,
А з хати не вийшов ніхто;
Всі вікна і двері досками забити,
Кругом буряном заросло.

Умерла матуся а зрадила мила,
Навіщо ж вертався з війни,
У степу пролитим кров'ю вірних друзів,
Земля пригорнула б мене.

А смерть наді мною стояла з косою,
Завіщо ж я з нею боровсь;
За рідну Україну, зрадливу дівчину,
Мов лев з ворогами я бивсь.

(Співала Ольга Давидюк, рік нар. 1927, село Межилисте,
гм. Тучна, воев. Біла Подл. Записано 13. XI.1982 р.)

5. Віють вітри по долини.

Віють вітри по долини,
Трава похилилася;
Поїхав сичовий стрілець, /2
Девчина журилася.

Був він, молоденький був,
Не жаль було кохати;
Він зв'янув як сухий листок, /2
І вік буде лежати.

Летить ворон з чужих сторон
І так жалісно краче -
Вставай козаچه молодий, /2
Твоя девчина плаче.

Як він тиї слова почув
З могили він подвівся -
Ходи Марусенько моя, /2
Нічого ти не бійся.

Маруся з козаком пушла,
Могила ся закрила
А слава все про них була, /2
Що любов їхня була щира.

(Записано од Вл. Ігнатюка в селі Данці, в серп. 1970 р.)

6. Світить місяць, світить ясний.

Світить місяць, світить ясний,
Світить ясна зора;

Де ж ти їдеш, од'їжджаєш /2
Муй миленький із двора.

А я їду, од'їжджаю
На чужую сторону;
Ночуй, ночуй муй миленький /2
Одну нічку зо мною.

Ночував би моя мила,
Ночував би не одну
Но боюся моя мила, /2
Що й з тобою я просплю.

Ой не бійся муй миленький
Я й з тобою не просплю,
Як запіють перші півни /2
Зараз тебе розбуджу.

Піють півни, піють другі,
Піє півень сам оден:
"Вставай, вставай муй миленький /2
Вже на дворі білий день.

Охвіцери од'їжджають,
За тобою шукають,
Охвіцери од'їжджають,
За тобою шукають. "

"Нехай ідуть, одіжджають,
Я походу не боюсь,
Кинь вороний, сам молодий, /2
Я в дорозі догону. "

Як встав милий чорнобривий,
Кучероньки розчесав,
Стиснув милу за ручину, /2
Сів на коня й поїхав.

Як поїхав той поїхав,
Зачинились ворота,
А я стала й заплакала, /2
Зосталася сирота.

(Співали: Марія Гапонюк, рік нар. 1900 і Анастасія
Петручик, рік нар. 1929 - село Янівка, гм. Ганна.
Записано в серпні 1973 року.)

7. Пісня про чорноморця.

Ой, сяду я край оконця, гей,
Ой, сяду я край оконця
Виглядати чорноморця,
Аж то чорноморець ~~тут~~ іде, гей,
Аж то чорноморець іде
Семеро кони веде.

Семеро кони веде, гей,
Семеро кони веде,
На восьмому сам іде.
На восьмому вороному, гей,
На восьмому вороному,
Я думала, що до дому.

Він заїхав до Дунаю, гей,
Він заїхав до Дунаю,
І став коник воду пити.
І став коник воду пити,
І став коник воду пити,
Чорноморець руки мити.

Іще коник не напився, гей,
Іще коник не напився,
Чорноморець утопився.
Ратуй, ратуй моя мила, гей,
Ратуй, ратуй моя мила
Коли вірно ти любила.

Як я маю ратувати, гей,
Як я маю ратувати
Коли не вмію пливати.

Ой, пудйду я по люди, гей,
Ой, пудйду я по люди
Чи не жаль кому буде.

Поки люде ізийшлися, гей,
Поки люде ізийшлися,
Чорноморець утопився.
Плинь же, плинь же із водою, гей,
Плинь же, плинь же із водою,
Зосталася я вдовою.

Плинь же, плинь же річеньками, гей,
Плинь же, плинь же річеньками
Зосталася я з дитками.

Плинь же, плинь же бистренькими, гей
Плинь же, плинь же бистренькими,
Зосталася з маленькими.

(Співала Анна Сльонзак - село Матяшівка, гм. Тучна.
Записано 18. 06. 1981 р.)

8. Де ж ти Ваня їдеш?

Де ж ти Ваня їдеш, де ж ти од'їжджаєш,
На когоч ти, Ваня, мене спокидаєш? /2
Спокидаю тебе щасливу й здорову
А сам од'їжджаю в далеку дорогу. /2
Цить, Марусе, не плач, не плач молоденька,
Бо я повернуся до твого серденька. /2
А як не вернуся то думати буду,
Я о твоєму серцю нігди не забуду. /2

(Співала Марія Сидорук - село Ставки, гм. Володава.
Записано 15 грудня 1979 року.)

9. Ах, скоро, скоро я уеду.

Ах, скоро, скоро я уеду,
Врошу деревню навсєгда,
Сюда я больше не приеду, /2
Оставлю мілая сім'я.
Забудь муй взгляд, мою походку,
Забудь что я тебе любіл;
Не вспоминай мене напрасно, /2
Далеко еду от тебя.
Только не едь, мілой, в Росію,
Бо то чужая сторона;
Тебе московочка полюбіть /2
І ти забудеш про меня.
Как заберут тебя в солдати
То ти возьми меня з собой;
Ти будеш радовим солдатом, /2
Я мілосердною сестрой.
А может бить что тебя ранять,
Тебе одставлять в лазарет;
Я буду часенько приходіт /2
І пріносіть тебе совет.
Я твої рани перемию
І белим бінтом обов'ю;
Замяст пухової подушкі, /2
Я свої ручки подложу.
Усе говорать, что больная,
На путі ходку признаюш. -
Людям сомленіє дозволяє- /2
Говорать, мілого забудь.
Когда я мілого забуду,
Когда закриються глаза
А сердце кров'ю обольются /2
А грудь зов'янет как трава.

(Співали: Анастасія Петручик, Софія Семенюк і Михайло
Нестерук - село Янівка, гм. Ганна, воєв. Біла Подл.
Записано 8 грудня 1979 р. Так співали з нахилом до
української мови.)

10. Тихая вода.

Тихая вода, тихая вода
Береженьки розноситъ, гей,
Молодий козак, молоденький
Полковніченъка просить. /2
"Ти полковнічку, мій голубчику,
Опусти мене до дому, гей,
Бо змарніла, змизерніла
Дівчинонька за мною." /2
"Опустив би я, опустив би я,
Но ти довго там будеш, гей,
Ти напийся води холоднєй
Тай про дівчину забудеш." /2
"Ой, пив я воду, пив холодную,
Пив, допився до гущу, гей,
Не забуду своєї дівчини
Покіль гочи не заблющу." /2
Ой, пив він воду, пив холодную,
Пив, нияк не напився, гей,
Любив козак дівчиноньку,
Довго ждав і не дождався. /2
Ой, умер козак, ой, умер козак
Тай вмерла його надія, гей,
А молода дівчинонька
Много гірких сльоз проліла. /2

(Співала Павліна Сльонзак - село Матяшівка. Запис. 24.04. 1982 рік.)

11. Росія, Росія.

Росія, Росія й велика держава,
Нащо ти програла війну, війну, війну.
Трохцвітнєе знам'є в війні загубила
А цар Миколай на волю, на волю, на волю. /2
Як ми воювали Росію спасали
То вони нам тіло іли, іли, іли.
Пани воювали - кармани набивали
А нам висилали сухарі, сухарі. /2
Слена, слена, прекрасная дама,
Цара Миколая жена, жена, жена
Міністрів любила, солдат продавала
А з Гришком Розпутіним розкошно жила. /2
Товариш, товариш ізліч мою рану,
Которая ние в груді, в груді, в груді.
Ідна зажигає, друга починає
А третя ние в носі, в носі, в носі. /2
Товариш, товариш зарий мое тіло,
Зарий мое тіло в землю, в землю, в землю,
Нехай увсі звони про мене зазвонять,
Що я був гіроїом в бою, в бою, в бою. /2

(Співала П. Сльонзак - село Матяшівка. Запис. 24.04.1982.)

12. Їхалі солдати

Їхалі солдати со служби домой,
На плечах пагони, на грудях хрести. /2
Слуть - по дороге родітель стоїть:
"Здастуй муй папаша, как дома сім'я?"
"Сім'я, слава Богу, прибавілася, /2
Жена молодая сина роділа."
Син отцу ні слова - скорей на коня,
Під'єжджаєт к' дому - стоїть матъ, жена. /2
Матъ держить ребѣнка, жена у сльозах

Мать держить ребйонка, жена у слъозах:
"Тебе мать прощаю - жене нікогда!"
Заблестала сабля в козацких руках,
Заблестала сабля в козацкой руке,
Скотілась головка молодой жене.

(Співала Анна Кушнерук, рік нар. 1906, село Бокинка
Панська, гм. Тучна, воев. Біла Подл. Записано дня
13. 06. 1982 р.)

13. Чорна хмара наступає.

Чорна хмара наступає, ой, дощі вже йдуть,
Ой, же тиї козаченьки мід, горілку п'ють.
П'ють же они мід, горілку, їдять огорци,
Ой, всьо они споглядають на чужи жубонки.
Чужі жонкі як макувки, як ружовий цвіт,
А мні тая шабелина зав'язала світ.
Вчися, вчися шабелино, вчися пливати
А я пуойду на Україну жінки шукати.
Ой, як вже я на Україні жінки не найду
То я туу шабелину до боку вчеплю.

(Співала Марія Нечипорук - село Ставки, гм. Володава.
Записано 16 грудня 1979 року.)

14. Ах, ти муй Боже.

Ах, ти муй Боже, якія германци,
Зачем об'явілі війну;
Меня розлучають з женой молодой
І гонять мене на війну. /2

Сидів я в окопах сірих і в холодних

І часто ішов я в бору;

Кахакнуть снаряди - нам серце заб'ються, /2

Прощаємся ми із життьом.

Ніхто з нас не знаєт где нас похоронять,

Сіром земльою зароять мене,

Священник полковой з гарячої молитвой - /2

Он вечную пам'ять спойот.

Лежу в лазарете і тяжко вздыхаю:

"Подай мні сестрица води!

Подай же сестрица листочок буманкі - /2

Родним я пісьмо напишу."

Мамаша получить пісьмо, прочитаєт

І горко слезами зальльот.

Жене перекажут, що твой муж Грігорій

Убітой, убит на войне. /2

(Співала Марія Гапонюк - село Янівка, гм. Ганна.
Записано 8 грудня 1979 року.)

15. Ой, гаю, гаю.

Ой, гаю, гаю, в зеленом гаю, гу-гу,

Там прощав стрілець свою дівчину.

Там прощав стрілець свою дівчину, гу-гу,

А за тим разом малу дитину.

Виведіть коня із мого двора, га-га,

Накажіть же їй хай не журиться.

Накажіть же їй хай не журиться, га-га,

Над малим дітям не знущається.

Над малим дітям не знущається, га-га,

Мене з походу хай не надиться.

Ой гаю, гаю, в зеленом гаю, гу-гу,

Там я молода з жалю вмираю.

(Співала Ольга Давидюк - Записано 13.XI.1982 р.)

16. Їхав козак.

Їхав козак, із позиції вертав,
Встрітив циганку і так він їй сказав:

Циганочко моя, моя,
Морганочко моя,
Циганочко, чорнявочко
Чи любиш ти мене?
Циганочко моя, моя,
Морганочко моя,
Циганочко чорнявая
Чи любиш ти мене?

Люблю я, козаче, люблю я тебе,
До самої смерті не зраджу я тебе.

Циганочко і т.д.

Коли пройде літо, настане зима
Товди поберемся кохана моя.

Циганочко і т.д.

Якщо не вернуся кохана моя
То знай за Україну оддам своє життя.

Циганочко і т.д.

(Співали: Надія Петручук і Анна Якубук – село Заболотте.
Записано 20 листопада 1983 р.)

17. Йшли ми до бою.

Йшли ми до бою темненької ночі,
Зори на небі нам сіяли,
Гармати стріляли а ми наступали,
Одсьон по другому падали. /2

Бачив я, бачив, раньонного друга
Як впав на землю ще живий;
З груди червона кров текла рікою,
Остатні слова говорив.: /2

"Напиши до батька, напиши до неньки,
Напиши до цілої родини,
Що гостра куля грудь мою пробила
О пів до восьмої години. /2

Напиши до батька, напиши до неньки,
Напиши до любої дівчини,
Що пожовавть у четвер у вранці
О пів до восьмої години. /2

(Записано од Н. Петручук і А. Якубук – село Заболотте.
- 20 листопада 1983 року.)

Народний самодіяльний ансамбль
"Подлясе"
з Більська Подляського
воєв. Білосток

18. Dadzą mi szabelkę

Dadzą mi szabelkę, będę ją wywijają,
Jak się trafi nieprzyjaciel, będę go zabijają.
Pragnę oczki, pragnę za dziewczyną ładną,
Obiecałaś a nie dałaś chusteczkę jedwabną.
Wiesz, Jasieńku, o tem, wyszyję ci złotem
Żeby ojciec ani matka nie wiedzieli o tem.
Ojciec, mama nie wi, ale ludzie wiedzą,
I te, i te trzy ukany, co za stołem siedzą.
Jeden pije piwko, drugi gorzałeczkę,
Trzeci siedzi zasmucony, co zdradził dziewczeczkę.
Nie to ni ja zdradził, sama się zdradziła,
I ta, i ta ciemna nocka, co po niej chodziła.
I ta ciemna nocka, i ta gorzałeczka;
Pijałaś, gulalaś jak pani dziewczeczka.
Pijałaś, gulalaś, przegrywałaś w karty,
Myślałaś dziewczyno, że to będą żarty.
Oj, żarty żartami, żartowania dosiść -
Będiesz, będziesz ty dziewczyno dziecięczo nosić.

(Zapisano od Marii Nieczyporuk we wsi Stawki gm. Włodawa.
Zapisał Jan Ignaciuk dn. 16 grudnia 1979 roku.)

III . ПАРТИЗАНСЬКІ ПИСЬНІ.

Здесь там под отесом.

1. Здесь там под отесом старий дуб стоїт,
А під етим дубом партизан лежить.
Он лежить не дишет, он так будьби спит,
Його руси кудла ветер шевелит.
А над ним старушка, мати його стоїт,
Сльози проліває, сину говорит:
"Я тебе родила но не берегла,
А тепер могила будет здесь твоя."
"Ти не плач родная - в полон не одін,
Ми фашисткім гадом крепко одомстім."

(Співала Марія Сидорук - Ставки , 15.XII.1979 рік)

2. Там у ліси під соснами.

Там у ліси під соснами,
Де пастух череду пас
Там тихенько підкрадався
Партизан в своїх ділах. /2
Там по заді шла підвода
А на ній червоний хрест;
А з підводи чути голос -
Скоро буде вже куднець. /2
Один каже напишіте
До моєї родини,
А той другий стиха шепче -
До коханої дівчини. /2

Она пише - він диктує:

"Як ся маєш дорога?

Я у бою легко ранян,

Скоро буду вдома я." /2

Одна рана невеличка,

По коліно без ноги,

А та друга чуть помітна -

По плечко нема руки." /2

А як скончив ті слова

Праву ручку підложив

І втяжолх своїх муках

Він життя своє скончив. /2

(Співала Марія Сидорук, рік нар. 1933 , село Ставки,
записано у вересні 1978 р.)

3. Здрастуй міла жено.

"Здрастуй міла жено, я калена,

Нету ножек і правої руки,

Потому что ми верно служили

Для зашити родной сторони!

Сторона меня тим награділа

Как мне встретила родная мать

Но уже-лі калеку забудеш,

Как з калекой прийдётся встречать?."

"Я імею всьо двацат три года

І сумею іщо погулять,

Ти приедеш ко мне как колода,

На кровати ти будеш лежать."

А в незу там одни каракулкі

Ето почерк зовсем би не той,

Ето почерк моеї дочуркі,

Она папку домой всьо зовйот.

"Приїжджай, поскарей, мілої папка

І не слухай ти мамкі мойої.

Ти приедеш - я буду тим рада

Что мой папка у месте со мной.

Летом буду катать на кальосках

І цвіточкі я буду зривать.

Как спотнее твое беле лично

Цветом буду і я прохоложать."

Параваа машина пудходіт,

Там на протів інжинер стоїт,

Он своїм же глазам, он не веріть

Что з дочуркой жени його нет.

"Мілої папка, а что ж за такое,

Руки, ноги - усьо в тебя есть.

Ордени, хрести й знамена сверкають

Разположени на левой груди."

"Уж і дочко усьо ми узнаем,

Не прішла вже нас мамка встречать,

Она сталась совсем нам чужая,

Ми не будем еї позивать."

(Співала Марія Сидорук - Ставки, 15 грудня 1979 р.)

4. Ішов одважний партизан.

Ішов одважний партизан
До гаю темного,
За ім ішла його мила
Така гарна як та зора.
Він взяв її за рученьку,
До гаю спроважав
А попереду стежкою
Бігла дика серна.
Він вимінив і вистрілив,
І прсто в грудь її ранив;
Бо нічка була темная
Як він її убив.

Пушов відважний партизан
Дивиться що убив -
Його мила в крові лежить,
Остатні слова говорить:
"Ой, милий мій що ж наробив,
Я умираю мушу.
Ах, милий мій що ж наробив
Я умираю мушу."
Набив відважний партизан
Ручницю другий раз;
Він вимінив і вистрілив.
І просто в грудь себе трапив,
Бо ж нічка була темная,
Як він себе убив.

(Співала Анастасія Петручик, рік нар. 1929 , село
Янівка, гм. Ганна. Записано 2.06.1978 р.)

5. Землю спороли вже гранати.

Землю спороли вже гранати,
Земля готова під засів;
Зобачите в жнива дівчата
Нас партизанських косарів. /2
На грудях кулямет, на стрілках,
В руках граната і наган;
Не дармо дівчатови сниться
Твій милий, своєї волі пан. /2
Він десь далеко, там у лісі
Лежить в терновому вінку
Згадай його хотя ж у пісні
У тихий вечір у садку. /2

Як другий милий запитає
Про кого пісня ця сумна,
Не скажи йому - нех не знає,
Цю тайну знай лиш ти сама. /2

(Співала А.Петручик - Янівка. Запис. 2.06.1978 р.)

ІВ. КАВАЛІРСЬКІ І (КОЗАЦЬКІ І) ПИСЬНІ

1. По саду, по саду.

По саду, по саду терен зацвітає,
Молоденький козаченько по саду гуляє./2
Но досить козаче по саду гуляти,
Ходи сидеш коло мене щось маю сказати./2
Зайшов він до єї, дала крісло сісти,
Дала йому на талірку два яблуска з'їсти./2
Два яблуска з'їсти іще склінку рому-
Випий, випий козаченьку, сам іди до дому./2
Зайшов він до дому на стіл похилився -
Ой, бо вже я, моя мамцю, чарув дохопився./2
Треба муй синочку чари спокидати,
Треба, муй ти дороженький, ворожки шукати./2
Ниц мні не допоможе жадная ворожка,
Бо вже ж той мені до гробу стелиться дорожка./2
В синьох труну роблять, тріски в гору скачуть,
По молодум козакови всі дівчі та плачуть./2
Всі дівчі та плачуть, гарні молодиці,
Що й не прийде козаченько бубльш на вечорниці./2

(Спивав Антон Макаревич, рік нар. 1930, село Данці,
гм. Ганна, воев. Біла Подл. Запис. в серпні 1970 р.)

2. Ой, там дівчинонька.

Ой, там дівчинонька кукіль викидає,
Козак на дорозі її подмовляє:
Кидай дівчинонько кукіль викидати,
Стели білу постіль той лягаймо спати.
Не стели широко, постели гузенько, да гей,
Не лягай далеко, присунся близенько.
А девчина дура лягла той заснула, да гей,
Козак поцілював а вона не чула.
Козак поцілював а вона й не чула.
Як вона прочнулась як голубка в'ється, да гей,
Козак на оддалі лежить той сміється,
Козак на оддалі лежить той сміється, да гей.
Дам три гроші на пиво, три гроші на мило,
Пива напиєшся, милом намилишся
Жеб мати не знала жесь з козаком спала
П'ять місяці минуло,
Шостий наступає,
Зачинає мати
Доню познавати.
Доню ж моя, доню,
Що ж ти наробила,
Же свою родину
На вік засмутила.
Засмутився батько,
Засмутилась мати,
Засмутилась того
Що мав тебе взяти. /2

(Спивав Владислав Ігнатюк, рік нар. 1924, село Данці.
Записано в серпні 1970 року.)

3. По садочку ходжу

По садочку ходжу,
Коня в руках воджу;
Через рудню мамцю /2
Нежонатий ходжу,
Через рудню мамцю,
Через рудні сестри
Не можу Марусю
До дому привести. /2

Мамцю перепрошу,
Сестри переможу;
Приведу Марусю
Як у саді рожу. /2
Прийшла Марусенька
Стала у куточку -
Прийми мене мамцю
За рудню дочку. /2

Дам я Марусенько
Коня вороного
Тільки одчепися /2
Од сина могого.
Нащо мні вап, мамцю,
Коник вороненький
Як мні сподобався
Ваш син молоденький. /2

(Записано од Вл. Ігнатюка в селі Данці - серпень 1970 р.)

4. Зашумила березонька

Зашумила березонька,
Заплакала девчинонька;
Зашумила, заплакала, /2
Нема того що кохала.
Ой, не шуми березонько,
Ой, не тужи девчинонько,
Бо як з війська повернуся /2
Той з тобою оженися.

(Співав Семен Уринюк, рік нар. 1898, село Янівка, Г.м.Ганна,
записано в серпні 1970 р.)

5. Козак виїжджає.

Козак виїжджає
Дівчинонька плаче:
-Куди ідеш козаче?
Козаче соколю
Візьми мене з собою
На Україну далеку. /2
Девчинонько мила,
Що будеш робила
На України далекуй?
Буду хуста прати,
По червоному брати,
Муй козаче соколю! /2
Девчинонько мила
Де будеш ти прала
На України далекуй?
На бистром Дніпрочку,
На білому пісочку,
Свому милему сорочку. /2

Девчинонько мила
Де будеш сушила
На Вкраїни далекуй?
В вишньовум садочку,
На шовковум шнурочку
Свому милому сорочку./2

Девчинонько мила,
Що будеш ти їла
На Вкраїни далекуй?
Сухарі з водою
Аби серце з тобою,
Муй козаچه соколю./2

Девчинонько мила
Де будеш ти спала
На Вкраїни далекуй?
На землі під вербою
Аби серце з тобою,
Муй козаچه соколе./2

(Записано од С. Уринюка - село Янівка. Серпень 1970 р.)

6. За новою коморою.

За новою коморою/2
Стоїть козак з дівчиною/2
А в козака кудри в'ються/2
А в дівчини слъози ллються/2
"Не плач дівчо, не журися,/2
Ой, бо ще я не вживився/2
Як я буду женитися/2
Прошу, дівчо, дивитися/2
Як я буду женитися/2
"Дам я пива напитися/2"
Твое пиво людське диво/2
Твоя мати чарувниця/2
Мати твоя нас з тобою/2
Розлучила нас з собою/2
Як ту рибку із водою/2
Рибка пуйде попід льодом/2
А я пуйду з твоїм родом/2
Рибка пуйде з щупаками/2
А я пуйду за хлопцями./2 "

(Співала Марія Кобилевська, рік нар. 1926, село Янівка
Гм. Ганна, воев. Біла Подл. Записано в серпні 1970 р.)

7. Соловейку мій.

Соловейку мій, рабoкриленький
Чого ж такий смутний, невеселенький?/2
Ой, як жеж то мні веселому бить,
Любив я дівчину й не могу забить./2
Ще вчора ввечур дівчина була
А сьогодні слишу засватана./2
Не був би то жаль жеб так на село
Але в третій двір взів ще й товариш мій/2
Товаришу муй з неправди живеш,
За мене сватаеш, за себе береш/2
Ще вчора ввечур дівчина була
А сьогодні слишу застрільона./2
Не був би то жаль жеб так на селі,
Але то в садочку в зельонуй траві./2

(Записано од Анни Ігнатюк - село Данці, серпень 1970 р.)

8. По садочку ходжу

По садочку ходжу
Барвиночок саджу,
Чом я в тебе, в тебе моя мати /2
Нежонатий ходжу.
Оженися синку,
Вузьми собі жунку,
Вузьми собіє, собіє за жоночку /2
Удовину дочку.
А вдовина дочка
То не моя румня,
Ходить, ходить собі по риночку /2
Якби королювна.
Ни до єї стати,
Ни поговорити
Но здалека шапоньку зняти /2
На дзіньдобри дати.
На дзіньдобри мати
З тутейшеї хати,
Маєш дочку, дочку хорошую /2
Хочу єї взяти.
Не лакомся синку
Меї дочки брати,
Моя дочка, дочка гультайочка /2
Не ноче в хати.
Не журися мати,
Буде ночувати,
Єсть у мене добра нагайонька /2
Буде научати.
Ой, жеб ти не дуждав
Меї дочки взіти,
Ще ж ти й не взів, не взів меї дочки /2
Обицяєш бити.

(Записано од А.Ігнатюк, село Данці, 1970 рік.)

9. По садочку хожу

По садочку хожу
Барвиночок сажу,
Чом я в тебе моя мати
Нежинатий хожу.
Оженися синку,
Возьми собі жінку,
Возьми собі дочку - паньоночку,
Удовину дочку.
Удовина дочка
То не моя рівня,
Ходить вона по садочку
Якби королівна.
Ані з єї стати,
Ни поговорити
Но здалека шапку знати
На дзіньдобри дати.
На дзіньдобри мати
Із новеї хати -
Хорошу дочку маєш,
Хочу її взяти.

Ой, пожалься синку
Статечного слова -
Моя дочка, дочка - гультайочка
Не ночує вдома.

Ой, не буйся мати,
Буде ночувати;
Єсть у мене нагайонька
Буде научати.

Тая нагайонька
На коника пита;
Буде твоя, мати, дочка
Сім раз надень бита.

Ой, бодай ти синку
Тай того не дождав,
Деб ти моїй дочці - паняночці
Біле тіло краєв.

(Записано од.Павліни Сльонзак, рік нар. 1906, село
Матяшівка, гм. Тучна, воєв. Біла Подл. -1.06.1978 р.)

10. По садочку ходжу, барвіночок саджу

По садочку ходжу,
Барвіночок саджу,
Ой чом же я моя мамо /2
Нежонатий ходжу.

Оженися синку,
Возьми собі дівку,
Хорошу й молодую /2
Удовину дочку.

А вдовина дочка
Хороша й молода;
Ходить собі по риночку /2
Яко королева.

Ани з нею стати,
Ни порозмовляти,
Ани то вї угадати /2
Як на добраніч дати.

Понагайдує мати
До твоєї хати;
Хорошу дочку маєш, /2
Хочем тобі взяти.

Ти козаче молодий
Моей дочки не бери,
Моя дочка лядиця /2
Не ночує вдома.

Не журися мати
Буде ночувати,
Є у мене нагаєнька /2
Буде научати.

Чорт тебе побери
З твоєю нагайкою,
Ой, нехай ся я потішу /2
Хоть рочок дочкою.

(Співав Єстим Бондарук, рік нар. 1988, село Кривоверба,
гм. Вирики, воєв. Холмське. Записано з його власноруч-
ного рукопису, якого він прислав до УСКТ в Любліні.)

11. Там у саду жито

Там у саду жито,
Козаченька вбито,
Червоною китайкою
Оченьки накрито. /2

Прийшла тая девчинонька,
Що його любила
І відкрила китайоньку,
Ще й заголосила. /2

А як вийшла друга
Що вірно кохала,
Як відкрила китайоньку
Ще й поцілувала. /2

А як вийшла третя
Із нової хати -
Було жем ти козаченьку
Нас трох не кохати. /2

Нас трох не кохати,
До трох не ходити;
Тепер мусиш молоденький
В сируй землі гнити. /2

(Записано од А. Ігнатюк, село Данці, 1970 рік.)

12. Там на горі жито.

Там на горі жито
Мітлою завітло;
Ой, десь мого міленького
На війні забито.

Забито, забито
Й затігнуто в жито,
Червоною китайкою
Оченьки закрито.

Ой, прийшла дівчина
З чорними очима,
Подушляла китайоньку
Ще й заговорила.

Як прийшла друга
То вже й не така,
Подушляла китайоньку
Тай поцілувала.

Як прийшла третя
Із нової хати:-
Було тобі вражий сину
Всіх трох не кохати.

(Записано од Марії Гапонюк, село Янівка, 8.03.1980 р.)

13. По садочку ходжу, барвиночок саджу

По садочку ходжу,
Барвиночок саджу;
Приди, приди моя милая
Щось я тобі скажу. /2

Щось я тобі скажу,
Що люди говорять,
Що й до тебе, моя милая,
Каваліри ходять. /2

Як штири ходило
Я їх не любила,
Став пітий ходити
Стала вірно любити. /2

Там в лісі дубочок,
Широкий лісточок;
Не бачила свого милого
Вже третій деньночок. /2

Не бачу в понеділок,
Не бачу в вівторок,
Не бачила свого милого
Вже деньочкув сорок. /2

(Записано од А. Ігнатюк, село Данці, 1970 рік.)

14. По садочку ходжу, барвиночок саджу

По садочку ходжу,
Барвиночок саджу:-
Ходи, ходи мубой миленький /2
Щось я тобі скажу.
Щось я тобі скажу,
Що люди говорять,
Що до тебе мубой миленький /2
Ноханочки ходять.

Ой, хоч вони ходять
То й всьо на лядащо,
Ой, тогди ти мені скажеш,
Ой, як буде защо.

(Записано од М. Гапонюк, село Янівка, 15.XII.1972 рік)

15. Горох мати.

Горох мати, горох мати,
Горох при дорози;
Вчипив козак свого коня /2
До білий берози.

А там зайшов до дівчини
І сів на порози,
А там зайшов до дівчини
І сів на порози.

Порадь мені дівчинонько
Так як рудня мати
Чи мні кажеш женитися, /2
Чи на тебе ждати?

А я тебе козаченьку
Раджу й не пораджу,
Я з тобою вечур стою /2
На другого й наджу.

Ой, бодай ти дівчинонько
З твоєю порадою;
Я до тебе з щирим серцем /2
А ти з неправдою.

Ой, бодай ти дівчинонько
Тогди замуж вийшла
Як у млине на камене /2
Пшениченька зійшла.

Ой, бодай ти козаченьку
Тогди оженився --
Як у вдови на дворцьови /2
Сухий дуб розвився.
Ой, ще в млине на камне
Пшениця не зійшла,
Ще й дівчина не доросла /2
А вже замож вийшла.
А у вдови на дворцьови
Сухий дуб розвився
Старий козак як собака /2
Ще й не оженився.

(Записано од А. Ігнатюк, село Данці, 1970 рік.)

16. Ой, вийду я...

Ой, вийду я, погляну я
Де ходять телята,
Ой, вийду я, подивлюся /2
Де милого хата.
Його хата за горею,
Моя за другою;
Чи ти тужив козаченьку /
Як я й за тобою?
Ти думаєш дівчинонько,
Що я в тебе дбаю,
Я проч тебе красотоньки /2
То ще десять маю.
Ідна дівча коня веде,
Друга напуває,
Третя дівча сядло несе, /2
Четверта сьодлає.
Піта дівча обід варить,
Шоста наливає,
Сьома дівча більйо пере,
А восьма качає.
А девіта стоїть плаче,
Десіта питає: --
Куди ідеш, од'їжджієш /2
Коханічко моє?
Куди ідеш, од'їжджієш
Коханічко моє,
А хто ж мене молодую
До серця пригорне? /2
Пригортайся моя мила
Товаришу мому ..
Но не скажи теї правди, /2
Що мні молодому.

(Записано од А. Ігнатюк, село Данці, 1970 р.)

17. Ой вийду я на ту гору.

Ой вийду я на ту гору
Де ходять дівчата;
Ой стану я, подивлюся / 2
Де милого хата.

Його хата за горою,
Моя за другою;
Чи ти так тужиш за мною /2
Як я за тобою?

Я тужила й плакала
А тепер не буду;
Як виїдеш за ворота /2
Одразу й забуду.

Ти думаєш дівчинонько

Що я в тебе дбаю;

Опроч тебе молоді /2

Я ще десять маю.

Та першая коня веде,

Друга напуває,

А третя сьодло несе, /2

Четверта сьодлає.

А п'ята обід варить,

Шоста наливає,

А сьомая більшо пере, /2

Восьмая качає.

Дев'ята стоїть плаче,

Десята питає: -

Ой де їдеш, од'їжджаєш /2

Коханічко мое.

А я їду, од'їжджаю

На чужу сторону,

Тебе мила спокидаю /2

Товаришу своєму.

(Записано од А.Петручик і М. Кобилевської, село Янівка,
серпень 1970 рік.)

18. Там на горі сад вишньовий.

Там на горі сад вишньовий -

Явор, явор зацвітає,

Молоденький козаченько /2

По саді гуляє.

Годи, годи мубой миленький

По са... по саду гуляти -

Ходи сидеш пиля мене, /2

Щось маю сказати.

Козаченьку мій миленький

Що то, що то за новина -

Чи ти мене сам не любиш, /2

Чи твоя родина?

А я тебе дівчинонько

Тільки що й кохаю -

Через тое рід не хоче, /2

Що я п'ю й гуляю.

(Записано од М. Гапонюк, село Янівка , 15.XII. 1972 р.)

19. Ой дай же мні Боже.

Ой дай же мні Боже

Вечора дождать ;

Піду до дівчини /2

Хоч остатній раз.

Зайшов до дівчини

А вона й не спить,

Дав їй добрий вечір /2

А вона мовчить.

Дівчино, серденько,
Чого ж ти мовчиш,
Чи на серці тяжко, /2
Чи мною гордиш?

На серці не тяжко,
Тобой не горджу,
Через рідню мамцю /2
Спокидять я му.

Полилися слюзи
З моїх карих глаз: -

Ходи поцилюю /2
Хоч остатній раз.

Нащо й нам козаче
Цілуватися
Коли нам придеться /2
Й розтаватися.

Козаче, козаче
Увже й ти не муой,
Дай мені хустоньку /2
Вишивану ту.

Нащо я дівчино
Мам хустину дать
Як в нашії любов'ї
Виновата матъ.

(Записано од Марії Гапонюк, рік нар. 1900 і од Анни Уринюк,
рік нар. 1945, село Янівка , 15.XII.1972 рік.)

20 . Гей там за Дунаєм.

Гей там, гей там за Ду...

Гей там за Дунаєм,

Там за тихим Дунаєм

Моло... молодець гуляє /2

Моло...и молодець, молодець гуляє,

Тай молодець гуляє.

Вітру, вітру підгукає :/2

Подай, подай пере...

Подай перевозу,

Я й пе... я й перевезуся /2

На сво... на свою кра...

На свою країну,

Тай на свою країну.

Ще й раз, ще й раз подивлюся /2

Не так, не так на кра...

Не так на країну

Тай не так на країну

Як на, як на ту дівчину /2

Не так, не так на,

Не так на дівчину

Тай не так на дівчину

Як на, як на карі очі./2

По сві... по світлиці ходжу,

Тай по світлиці ходжу,

Тай не, тай не находитися /2

Я на, я на карі очі,

Я на карі очі,

Тай на карі очі,

Я не, я не надивлюся./2

(Записано од М. Дацюк, село Хворостига, люти 1973 р.)

21. Ой ти дубе кучерявий.

Ой ти дубе кучерявий,
Ой чого ти хілишся;
Ти дівчино молодая, /2
Ой чого ти журишся.
Ой не сам же я хілюся,
Хілить мене старий вік;
Ой не сама я журуся, /2
Журить мене кавалір.
Розкопайте хлопці греблю
Нехай вода бистро йде;
Занекайте те кохання, /2
Нехай воно пропаде.
Розкопали хлопці греблю,
Вода бистро потекла;
Ой ще тяжше, ще тяжіше /2
Те кохання забути.

(Записано од Павла Шепелюка, рік нар. 1945, село Матяшівка,
серпень 1973 рік.)

22. Ой світить місяць, світить ясний.

Ой світить місяць, світить ясний
Тай всю долину освітив,
А освітивши всю долину /2
Знову за хмари заходив.
А в тій долині є хатина,
А в тій хатині три вікна;
Там мати доню навчала, /2
Доня засмучена була.
Ой доню моя, доню люба,
Ти в мене ягідка одна,
Не жди півстанця із походу, /2
Його на світі вже нема.
Багато хлопців поверталось,
Багато ще й кого нема;
Багато дівчат вийшло заміж /2
А ти сидиш чогось одна.
Не чути милого з походу
Но чути тихий плач доні,
А взавтра зрана за нелюба /2
Доня чепляє рушники.

(Записано од П. Шепелюка, село Матяшівка, 1973 рік)

23. Сивий коню.

Сивий коню, сивий коню а грива білая;
Завези мене мій кою де моя милая. /2
Як заїдеш на підвір'є стукнеш копитами
Чи не вийде моя мила з чорними бровами. /2
Ой не вийшла моя мила, вийшла її мати,
Запросила козаченьків, козаків до хати. /2
Один козак коня веде а другий сідлає
А той третій йде до хати, добрий вечір дає. /2
Добрий вечір моя теща, дай води напиться,
Хорошу дочку маєш, хочу подивитись /2
Моя вода в криниченці, йди води напийся,
Моя дочка на весіллі - іди подивися. /2

(Записано од Павла Шепелюка, село Матяшівка, 1973 рік)

24. Віє вітер на Україну.

Віє вітер на Україну,
Віє вітер ще й кругом;
Там дівчина брала воду, /2
Розмовляла з козаком.
 ІІ личко рум'яное
 Як калина з молоком;
 Облілася сльозоньками /2
 Як гуляла з козаком.

Чи є в світі тая правда,
Що ти й мене той возьмеш;
Ти хороший, маєш гроши /2
А я бідна сирота.
 Я батькови поклонюся
 А матюнки попрошу;
 Чи позволят женетися, /2
 Взяти бідну сироту.

"Бери синку, бери синку
Богачовою дочку."
 А богата розпроклята
 Буде мене проклинать;
 А ся бідна сиротина
 Буде мене шанувать.

(Співала Павліна Гаврилук, рік нар. 1923, село Кривовілька,
гм. Славатичи, воев. Біла Подл. Записано в серп. 1973 року.)

25. Запрагайте хлопці кони.

Запрагайте хлопці кони /2
Поїдемо в чисте поле;
Запрагайте хлопці кони
Поїдемо в чисте поле.
 Поїдемо в чисте поле, /2
 Там дівчина просо поле;
 Поїдемо в чисте поле
 Там дівчина просо поле.
Просо поле, гречку в'яже /2
Вона мені правду скаже;
Просо поле, гречку в'яже
Вона мені правду скаже.
 А як скаже - оженися, /2
 Як не скаже то об'яся;
 А як скаже - оженися,
 Як не скаже то об'яся.
Поховайте мене в лісі /2
При зеленому горісі;
Поховайте мене в лісі
При зеленому горісі.
 Прийде дівче горіх рвати /2
 Буде мене споминати;
 Прийде дівча горіх рвати
 Буде мене споминати.

Десь тут лежить козаченько /2
Мое любое серденько;
Десь тут лежить козаченько
Мое любое серденько.

(Співав Болеслав Сльонзак, рік нар. 1943, село Матяшівка,
гм. Тучна, воев. Біла Подл. Записано в серпні 1973 р.)

26. Світить місяченько.

Світить місяченько ще й ясна зора -
Тай на небі;
Світить місяченько ще й ясна зора
І на те подвір'є де гарна дівчина -
Дуже гарна.,
І на те подвір'є де гарна дівчина.
По садочку ходять цвіточки зриває -
Ружові;
По садочку ходять цвіточки зриває,
Цвіточки зриває на море кидає -
На сіное,
Цвіточки зриває на море кидає.
А на тому морі пливають кораблі -
Січові;
А на тому морі пливають кораблі.
Йшов хлопець до війська дівчини наказав -
Йду до війська;
Йшов хлопець до війська дівчини наказав
Щоб її личенька ніхто не цилував -
Рум'яного,
Щоб її личенька ніхто не цилував.
Дурень поцілує - на землю виплеє -
Бо то дурень;
Дурень поцілує - на землю виплеє,
Бо то дурень не знає, що личко коштує -
Сто доляри,
Бо дурень не знає, що личко коштує.
Поза мею хатой посіяно жито -
Ще й велике;
Поза мею хатой посіяно жито,
Вже мое серденько на віки пробито -
Зарізано;
Вже ж мое серденько на віки пробито.
(Записано од Б. Сльонзака, село Матяшівка, серп. 1973 р.)

27. А у моїм жолубцьови.

А у моїм жолубцьови
Нема сіна коникови
Не раз - два.,
Нема сіна коникови не раз.
Нема сіна, ні оброку,
Ні дівчини коло боку
Не раз - два,
Ні дівчини коло боку не раз.
Соловейку рідний брате
Виклич мені девчу з хати,
Не раз - два,
Виклич мені девчу з хати не раз.
Виклич мені девчу з хати
Щось я маю їй сказати,
Не раз - два,
Щось я маю їй сказати не раз.
Щось я маю їй сказати
Щоб не була вдома мати,
Не раз - два,
Щоб не була вдома мати не раз.

А як буде мати бити
Навчу тебе говорити,
Не раз - два,
Навчу тебе говорити не раз.
Говорити ще й казати
Щоб не була вдома мати,
Не раз - два,
Щоб не була вдома мати не раз.
Не бий мамцю в головоньку
Скажу тобі всю правдоньку,
Не раз - два,
Скажу тобі всю правдоньку не раз.
Тобі мамцю признаюся,
Що й з козаком кохаюся,
Не раз - два,
Що й з козаком кохаюся не раз.
Він чорнявий я білява
Тим я йому серце дала,
Не раз - два,
Тим я йому серце дала не раз.
Він високий а я низька
Полюбили ми ся з близька,
Не раз - два,
Полюбили ми ся з близька не раз.

(Співали Б. Сльонзак, П. Шепелюк і Василь Назарук, село
Матяшівка, записано в серпні 1973 року.)

28. Там у полі три криниченьки.

Там у полі три криниченьки
Любив козак три девчиноньки:
Чорнявою ще й білявою, /2
Третю руду препоганую. /2
Чорнявою он досіль люблю,
А з білявою залицяюся,
З третьою рудою препоганою /2
Хіба пуйду розпрощаюся. /2
Ой не всі в саду цвяти цвітуть,
Не усі розцвітаються;
Не всі пари повинчаються, /2
Котрі вірно кохаються. /2
Половина ув саду цвітів цвите,
Половина осипається;
Одна пара повинчається - /2
Днять тисяч розлучається. /2

(Записано од Анастасії Петручик, село Янівка, серп, 1973 р.)

29. Ой ти хмелю.

Ой ти хмелю, хмелю мій,
Хмелю зелененький,
Де ж ти хмелю зиму зимував, /2
Що й не розвивався?
Зимував я зиму, зимував я другу,
Зимував я в лузі на калині /2
Тай не розвивався.

Ой ти сину, сину муой,
Сину муой міленький,
Де ж ти сину нічку ночував, /2
Що й не роззувався?
Ночував я нічку,
Ночував другу,
Ночував я в тей девчиноньки, /2
Що й сватати буду.

(Співали жінки із села Янівка, записано в серп. 1973 р.)

30. Хлопці риболовці.

Возьму коновоньку той піду по воду,
Там всьо хлопці риболовці ще й з козацького роду./2
Хлопці риболовці з козацького роду
Возьміть мене на свій човон – перевезіть через воду!/2
Ми й тя б перевезли щоб фаля не біла,
Ой, ми тебе перевезли б щоб мама й не тужила./2
Моя мама старенька й не буде тужити,
Вона сама добре знає, що я не маю з ким жити./2
Сіла дівча на човон, хустиною махнула,
Одбила од берега – тяженько зотхнула./2
Не плач стара мамцю, не тужи за мною,
Зійде зора серед мора, я повернуся з водою./2

(Співали жінки із села Янівка, записано в серп. 1973 р.,.)

31. Там на ставі, на ставочку.

Там на ставі, на ставочку, на ставі,/2
На ставі,
Там пливали три козаки на човні,/2
На човні.
Там дівчина воду брала й набрала,/2
Й набрала,
Козаченька соколиком назвала,/2
Назвала.
Ти козаче, гарний хлопче, соколю,/2
Соколю,
Возьми мене на свій човон з собою,/2
З собою.
Ой рад би я дівчинонько тебе взять,/2
Тебе взять,
А хто ж буде лебедоньки заганять,/2
Заганять.
Одозвався гарний хлопець, ще й стрілець,/2
Ще й стрілець,
Стрілив собі найхорішшу з лебедиць,/2
З лебедиць.
Розсипалось біле пір'є по ставі,/2
По ставі,
Розлилася кров червона по човні,/2
По човні.
Кров червона той козацькая краса, /2
Тай краса,
Біле пір'є то любов щіра наша,/2
Тай наша.

(Співали: Анастасія Петручик, Анна Гапонюк, Анна Казмирук,
Ольга Петручик, Марія Гапонюк, Марія Кобилевська, Володимир
Петручик, Микола Гапонюк і Степан Лобач. Запис. серп. 1973р.)

32. Приїхав козак з України.

Приїхав козак з України
До своєї любей дівчини:—
Ідм дівчино на Вкраїноньку,
На мою родиноньку.

Ах, му́ой милий козаче,
Де ж ми будьбу́ом ночувати?
В темним лісочку
Під тим дубочком,
Ти моя любая дівчино.

Ах, му́ой любий козаче,
Чим ми там накри́ємося?

А я раденцьом,
З тобою серцьом,
Ти моя любая дівчино.

Ах, му́ой милий козаче,
Чим ми там у́мемося?
А я росом а ти слёзозом,
Ти моя любая дівчино.

Ах, му́ой милий козаче,
Чим ми там прикри́ємося,
Як я полою а ти другою,
Ти моя любая дівчино.

Ах, му́ой милий козаче,
Що ми будьомо там істи?
Я буду булки, ти думай думки,
Ти моя любая дівчино.

Ах, му́ой милий козаче,
Де ж ми там поді́ємося?
Я йду до роду — ти з моста в воду,
Бо вже ти дівчино не моя.

Ах, му́ой милий козаче,
Ноли холодная вода.
Я тобі кажу скачи одразу,
Бо вже ти дівчино не моя.

Записано од М. Гапонюк, село Янівка, 8-е мая 1978 року.)

33. Приїхав козак з України.

Приїхав козак з України
К сво́ї миле́ї дівчини:
Ідем дівчино на Вкраїноньку,
На мою родиноньку. /2

Ох, му́ой милий козаче,
Де ж ми будьбу́ом ночувати?
У тим лісочку, под тим дубочком,
Ти моя милая дівчино. /2

Ох, му́ой милий козаче,
Чим жеж ми накри́ємося?
А я полою а ти другою, /2
Ти моя милая дівчино. /2

Ох, му́ой милий козаче,
Чим жеж там у́бмиємося?
А я росом а ти слёзозом, /2
Ти моя милая дівчино. /2

Ох, мудо́й мили́й коза́че,
Чим же́ж там утремо́ся?
А я платочко́м а ти листочко́м, /2
Ти моя́ мила́я девчи́но.
Ох, мудо́й мили́й коза́че,
Що ми́ будьомо́ істи?
А я їм бу́лки - ти думай думки,
Ти моя́ мила́я девчи́но.
Ох, мудо́й мили́й коза́че,
Де ж ми́ тепе́р пу́д де́мо?
Я йду́ до роду́ - ти з моста́ в воду́, /2
Ти моя́ мила́я девчи́но.
Як же́ж мені скакати
Коли́ зимна́я вода́;
Я то́бі кажу́ скачи́ одразу́, /2
Бо вже́ тепе́р ти не́ моя́.

(Співали: А. Петручик, Надія Острівська і С. Семенюк,
село Янівка, записано 7. мая 1978 р.)

34. Там у поли нивка.

Там у поли́ нивка,
Росте́ тополи́нка;
Там дівчи́на жито́, жито́ жала́, /2
Сама́ черноб́ривка.
Жала́ она́, жала́,
Сіла́ спочивати́;
Іхав́ козаќ з Укра... з Украї́ни /2
Мусив́ шапку́ зняти́.
Мусив́ шапку́ зняти́,
Добрий́ день́ сказати́: -
"Помага́й же́ то́бі, то́бі Бо́же /2
Те́ жито́ дожа́ти..."

(Співала Марія Сидорук, рік нар. 1933, село Ставки, гм.
Володава, воев. Холмське, записано 10.09.1978 року.)

35. Світить місяць над рікою-

Світить́ міся́ць над́ ріко́ю
А сонця́ не́ має;
Мати́ сина́ в доро... в доро́женьку /2
Слізно́ прова́жає.
"Іди́, іди́ мудо́й сино́чку
Та́й ни́ забу... забувайся́,
Та́й за́ штири́, штири́ неді́льоньки
До́ дому́ верта́йся..."
"Ой, рад́ би́ я верну́тися
За́ ідну́ годину́;
Ой, чи́ прийме́ш мою́ Марусе́ньку /2
За́ рідну́ дитину́?"
"Прий́няла́ б я́ мій́ сино́чку
Та́ її́ до, до́ хати́,
Но́ чи́ буде́ твоя́ Марусе́нька /2
Мене́ шану... шанувати́."

(Співав Степан Сидорук, рік нар. 1916, село Ставки, записано
10 вересня 1978 року.)

36. Чом ти не прийшов

Чом ти не прийшов
Як я й тебе ждала -
Цілу нічку просиділа,
Очком не дримала?
 Чи стежки й не знав,
 Чи коня ни мав,
 Чи мати не пускала?
Я стеженьку знав,
І коника мав,
І мамця вираджала
Но найменшая сестрінка /2
Сьоделко сховала.
 Ни добра й твоя
 Найменша сестра
 Не пустила тебе до мене
 Бодай не зросла.

(Записано од А. Петручик, село Янівка, 8.XII.1979 р.)

37. Ой, щось хмуриється.

Ой, щось хмуриється, на дощ береться,
Ни дощу, ни погоди;
Смутний Ясенюко, смутне серденько,
На вороному конюви.
 Чом Ясьо не був, чом не приїжджав
 Як я листи писала?
 Чи вдома не був, чи коня не мав,
 Чи мати не пускала?

Ой я вдома був, і я коня мав,
Матонка мене пускала,
Старшая сестра коня вивела,
Середня усьодлала.

 Старшая сестра коня вивела,
 Середня осьодлала
 А найменшая не дорослая
 Мене не пускала.

"Не їдь братеньку, ни їдь рудненський
До теї дівчиноньки,
Бо з коня злітиш і карка зламиш,
Наробиш неславоньки".

(Записано од А. Кушнерук, село Бокинка Панська, 13.06.1982 р.)

38. Зійшло три місяці ясни.

Зійшло, зійшло три місяці ясни;
Вийшло, вийшло три козаки красни.
Один каже: дівче потопляє,
Другий каже: човен потопляє,
Третій каже: що буде то буде,
Дівчиноньку ратувати буде.

"Ратуй, ратуй мене молодую
То достанеш нагороду більшу," /2

Од батенька коня вороного,
Од матеньки полотна льняного" /2

" Я не хочу твоєї заплати
Но з тобою на ручничок стати" /2

"Як я маю на ручник ставати
Ліпий буде мені по мори пливати" /2

"Дайте, дайте довгою тичину /2
Загоплю я оту дівчину"

(Записано од М. Сидорук, село Ставки, 15.XII.1979 р.)

39. Ой, коло гаю.

Ой, коло гаю я похожаю,
Я в гаю й не буваю;
Ой, чи ти знаєш, серце, — дівчино,
Свататися думаю.

Ой, хоть сватайся, хоть не сватайся
Не оддасть мене мати;
Розчешу косу тай поголошу
Ще ж я буду гуляти.

Ой, гуляй, гуляй серце-дівчино
Покіль нагуляєшся,
За рочок, за два тай за четири
Гулянічко минеться.

Замету хату, замету сіни
І стану на порози;
Як подумаю про дивоцьку розкубш
Поллються дрібни сльози.

Поллються сльози, поллються дрібни,
Заболить головонька
Як подумаю, як погадаю
З ким була розмовонька.

Ой, заржи, заржи сивий конику
На круту гору йдучи;
Нехай заплаче серце-дівчина
Білу постіль стелючи.

Коник заіржав, хлопець засвистав,
Дівчина заплакала;
Розчешу косу тай поголошу
Ще ж бо я не старая.

(Записано од П. Сльонзак, село Матяшівка, 1.06.1978 р.)

40. Копав, копав криниченьку.

Копав, копав криниченьку неділіньки дві,
Кохав, любив дівчиноньку людям — не собі.

Ой, жаль мені буде,
Возьмуть її люде,
Возьмуть її люде,
Моя не буде!

Увже тая криниченька осипається,
Увже тая дівчинонька заручається.

Ой, жаль мені буде і т.д.
Ой, вже з теї криниченьки орли воду п'ють,
Увже мою дівчиноньку до шлюбу ведуть.

Ой, жаль мені буде і т.д.
Ідьон веде за рученьку, другий за рукав,
Третій стоїть — серце болить, що любив не взяв.

Ой, жаль мені буде і т.д.
Як завели до церкви він каже — моя!

Вона йому одказала — не правда твоя!

Ой, жаль мені буде і т.д.
Поставили на ручничок він каже — моя!

Вона йому все казала неправда твоя.

Ой, жаль мені буде і т.д.

Як рученьки зав'язали він каже - моя!
Вона стала й заплакала - правдонька твоя!
Ой, жалі мені буде,
Взяли єї люде,
Взяли єї люде
Моя не буде!

(Записано од М. Гапонюк, село Янівка, 8. 03. 1980 р.)

41. Пропала надія.

Пропала надія, забилося серце,
Заплакали очі мої,
Любив я дівчину і тая зминилась, /2
Ой, горе на світі мені!
Тепер я дивлюся - з другими жаргую,
Про мене забула зовсім
А я сиротиною сиджу тай сумую, /2
Не п'ю, і нічого не їм.
Ой, жеби ти знала любов мою щирю,
То б ти не кидала мене,
Любила б, кохала як мати дитину /2
Та серце дала мні своє.
Пуїду я повішусь на твоїй гулячині,
Що в твоїм садочку росте;
Нераз ти девчино згадаєш, заплачеш /2
І гріх тобі буде за те.
Піду я втоплюся у тій криниченьці,
Що в тебе в садочку бжить;
Нераз ти, девчино, поглянеш, заплачеш,
Ой, годе муїй милий лежить.
Згадай ти, девчино, той вєть вєтїністий,
І їву над самої рекой
І тих што котїлись строї сєребрісти, /2
І ми там сїделї в двоїом.
Пєл соловей своєю пєсню могучу
І стан прижимал твоїй рукой;
Ти мнє дарїла лабзанїє яргучїє, /2
І роздїлял я з тоїй.

(Записано од М. Гапонюк, село Янівка, 8. 03. 1980 р.)

42. Ой, там в лузі.

Ой, там в лузі, при лужку,
При широкім полі,
При знайомудм табуні
Куїнь гуляв поволі.
Гуляй, гуляй сивий конь
Пуки твоя воля,
Як споймаю, загуздаю
Шовковой уздою.
Як споймаю, загуздаю
Шовковой уздою
Дам шпорами по боках -
Куїнь летїть стрелю.
Лєти, лєти сивий конь,
Лєти, торопися
В красной дєвіци дворця
Стань, установися.

Стань, установися,
Стукни копитами
Чи не вийде дівчина
З чорними бровами?

Ой, не вийшла дівчина -
Вийшла її мати: -
Здрастуй, здрастуй милий зять,
Попрошу до хати.

Я до хати не піду,
Піду до пивниці;
Розбуджу я кріпкий сон
Молодуй девіци.

А дівчина встала
Так як би не спала;
Правою ручкою обняла
Ще й поцилувала.

(Записано од Миколи Семенюка, село Бокинка Панська, квіт.1981.)

43. Мати ж моя, мати.

Мати ж моя, мати, щось маю сказати,
Госинь вже приходить, я ще не жонатий./2
Госинь вже приходить, я ще не жонатий,
Насіяв пшениці - нема кому жати./2
Насіяв пшениці - нема кому жати,
Зайду до светлиці ни з ким розмовляти./2
Дам я тобі сину рубля золотого,
Купи собі сину коня вороного./2
Купи собі сину коня вороного,
Зайди до стаєнки - говори до його./2
Не охвота мати з коньом розмовляти
Но охвота мати сісти й поїхати./2
Сісти, поїхати в далеку країну,
В далеку країну сватати дівчину./2
Ой, не бери синку з кіньми, з коровами
Оно бери синку з чорними бровами./2
Воли і корови на соломи ляжуть,
На соломи ляжуть правдоньки не скажуть./2
А біле личко і чорні брови
Будуть тобі сину завше до розмови./2

(Співали Анна Семенюк, рік нар. 1920 і М. Семенюк, рік нар. 1911, село Бокинка Панська, 21 листопада 1981 р.)

44. Одного разу мав я дівчину.

Одного разу мав я дівчину,
Так єї вірно полюбив,
Ходив до неї кожного разу, /2
Рушеви цвіти їй приносив. /2
Зайшов до неї одного разу
Як мати з хати відійшла,
Тоді я єї сміло питаю: -
"Скажи ти дівчино чи ти моя?" /2
"Ой, ти місяцю, ти місяченьку,
Ти вечур світиш а вечір не;
Ой, ти козаче, ти гарний хлопче, /2
Ти вечір прийдеш а вечір не.

Мене покинув і відцурався
А другу полюбив собі;
Умру козаче бо-м сиротина, /2
Потому шкода буде тобі.

(Записано од Павлини Краток, рік нар. 1929, село Межилистя,
записано 24 квітня 1982 року.)

45. Ой, горе мні, горе.

Ой, горе мні, горе, дівчину люблю,
Сам я добре знаю, що її не візьму. /2
Батько мні не каже, мати не дає,
Мушу спокидати серденько своє. /2
Йшов я гулицею а вона стоїть,
Добрий вечір кажу а вона мовчить. /2
"Девчино, девчино чого ж ти мовчиш,
Чи мене не пізнала, чи не хочеш любити?" /2
"Дай хоч поцілуймось вже остатній раз
Поки собі знайду гіншою за той час." /2
"Нащо нам козаче цілуватися,
Коли час приходить розлучатися." /2

(Записано од П. Краток, село Межилистя, запис. 24.04.1982 р.)

46. Ясьо коня поїл.

Ясьо коня поїл, Кася воде брала,
Як Ясьо засьпавал, Кася заплакала.
Ой, не плач Касюню, поїдеш ти з нами,
Ліпий тобі буде як у своїй мамі.
Бо у мамі ходиш у личаних личках
В мене меш ходити в жовтих черевичках.
Набери Касюню срібла, злата досить
Щеби мнял конічок що под собом носить.
Набрала б я Ясьо без твоєї подмови
Но не знаю Ясьо де ключ од комори.
Ой, скажи Касенько, що головка болять
То матуся оддасть ключа од комори.
Мамуся мисляла, же цуруся спала,
А Касенька з Ясем ночке мандрувала.
Мандрувала ночке, мандрувала друге
Аж домандрувались до бистрої річки.
Ой, скидай Касюню, з нужек черевички.
Чи знаєш Касенько що я то думаю?
А я те думаю, що втопити маю.
І взів він Касеньку под білії боки,
Розшугав і вкїнув у Дунай глибокий.
Ой, пливай Касенько од кінця до кінця,
Тут є вас четири, а ти будеш пйонга.

(Співала Анна Пачковська (Ігнатюк по першому чоловікови)
рік нар. 1905, село Данці, гм. Ганна, воев. Біла Подл.
Записав її син 13.06.1982 року.)

47. Сліяндер круто в'ється.

Сліяндер круто в'ється,
З під каменя б'є вода;
Там дівчина гарно зветься, /2
Хорошая, молода.
Хорошая, молодая,
В еї коса з кусничком;
Біле личко як папірець,
Як калина з молочком. /2

Ходить девча кругом хати,
Сіє квіти з хваргушка;
А за нею козаченько
Веде коня з потічка. /2

Дармо девчо квіти сієш,
Вони тобі не зійдуть,
Дармо просиш тата й мами,
Бо за мене не дадуть. /2

Ти девчино щасливая,
В тебе батько й мати є,
Сад вишневий кругом хати
А що в хаті все твоє. /2

А я хлопець нещасливий,
Степ широкий то мій сад,
Шабля гостра то сестриця,
Кінь вороний то мій брат.

(Співали: Павліна Кратюк і Катерина Устимович, село Межилистя,
записано 7 серпня 1982 р.)

48. Свити, свити місячику.

Свити, свити місячику
Хоч би цалу ничку;
Переплив козак тихий Дунай /2
Ще й через бистру річку.
Переплив козак тихий Дунай
Чобіт не замочив;
Ой, знати, знати того козака, /2
Що до девчини ходить.

Батько сварить, мати сварить
А сестра то ще й гірше;
Не ходити тобі братику /2
На вечорниці більше.
Ой, бо тиї вечорниці
До добра не доводять;
Вони тебе молодого /2
З ума, з розума зводять.

Годи батьку, годи мати,
Годи нарикати,
Запрагайте сивії кони - /2
Іду в поле горати!

Горе козак, горе козак
Й догорав до краю;
Аж виходить девчинонька /2
З під зеленого гаю.

Девчинонько, девчинонько
Що ж ти наробила : -
Сон не бере, їсти не можна, /2
Роботонька не мила?

Ниц я тобі козаченьку,
Ниц ни наробила,
Тільки твоїх два слідочки /2
Рутою обсадила.

Щеби пташки не летали,
Рути не допкали,
Щоби тебе просля мене /2
Іншиї не кохали.

(Співали: Йоганна Данільчук, рік нар.1928, Ядвіга Герак, рік
нар.1930, і Анастасія Торбич, рік нар.1933, село Красівка,
гм. Володава, воєв. Холм. Записав їх родич 15 серпня 1982 р.)

49. Под зельоним гайом.

Под зельоним гайом козак гречку косить
Там до його дівчинонька дитину приносить. /2
На тобі козаче оту дитину,
Як не возьмеш, як не возьмеш на покis покiну. /2
На тобі дівчино ту стужку масла
Тільки одчепися дівчино напасна. /2
На тобі дівчино коня вороного
Тільки одчепися од сина мого. /2
Нащо мені здався ваш кiнь вороненький
Як жеж мені сподобався ваш син молоденький.

(Співали жінки із села-Красівка, гм. Володава. Зап.6.09.1982)

50. Гей, там над темним бором.

Гей, там над темним бором
Дрібний дощ iде,
Гей, козак до дівчини /2
Щовечора iде.
Козак до дівчини
Щовечора iде, гей,
Добрий вечiр каже /2
Ще й ручку дає.
Добрий вечiр каже,
Ще й ручку дає, гей,
Марусю серденько, /2
Порадь же мене.
Марусю, серденько,
Порадь же мене, гей,
Чи мні женитися, /2
Чи ждять на тебе?
Козаче, козаче,
Як воля твоя, гей,
Я ще погуляю, /2
Бо я ще й молода.
Козаче, козаче,
Як воля твоя, гей,
Купи мні гітару, /2
Забавлю диття.
Купи мні гітару,
Гітару нову, гей,
Буду забавляти /2
Дитину малу.
Ой, то ни гітара
Но наша любов, гей,
Болить мене серце /2
Марусю за тобою.

(Співали сестри: П. Кратюк і Марія Олесюк, рік нар. 1930 .
село Межилистя. Записано 13 листопада 1982 р.)

51. А у полі верба.

А у полі верба,
Під вербою вода;
Там дівчина брала воду /2
Хорошая молода.
Дівка воду бере,
Козак коні веде;
Питається козак дівки /2
Куди дорога iде.

Отуди козаче
На старое місто
І на тую вуличеньку /2
Куди ходить вісько.
А на туй вулиці
Сам полковник стояв і розкази давав,
Свої хлопці новобранці /2
У шеренг встановляв.

А ви хлопці мої
Заспивайте ви мені
Теї пісні хорошеї, /2
Сподобалася мені.

(Записано од Юстима Бондарука, село Кривоверба, воєв.Холм.)

Дичозький і кавалірський одяг з Подляшшя.
Перша половина XX століття. Сидить Марина,
стоять Павлина й Адам Ігнатюки. Село Данці
гм. Ганна, воєв. Біла Поля. (Мої тітки й аяанко)

52. Już mi się sprzykrzyło.

Już mi się sprzykrzyło w kawalerskim gronie,
Trzeba mi pomyśleć, podobnie, o żonie.
Bo mi bieda dokuczyła
I rozumu nauczyła;
Trzeba by mi żony
W domu dla obrony.
Iadnej panny nie chce, nie będzie robiła,
Będzie w pysznych sukniach ciągle mi chodziła;
Będzie miewał gości,
Książenta, panowie,
Różni jegomości,
A ja tylko wedle ściany
Podpierając się łokciami.
Nie chce takiej żony
Żeby był wzgardzony.
I bogatej nie chce, będzie wymawiała;
Tyś dudku nie masz, jam ci wszystko dała/2
I szlachciarki nie chce, nie będzie robiła,
Jeszcze w łóżku leży jużby kawę piła,
I tak sobie w lustrze b stała i o niczym nie myślała.
To nie dla mnie żona,
Taka rozpleszczona.
I mieszczańki nie chce, ona stroi mine,
Zbiwszy obrącz z beczki robi kreoline;
I tak sobie po rynuszk -
Je sprawunek w koszyczuszk.
Nie chce takiej żony
W domu dla obrony.
I wychrzszczanki nie chce, żydowskiego rodu,
Ona by wyjadała cebule z ogrodu;
Z fałbano chodzi w spódnicy,
Zimo siada na wontlicy,
Nienawidzi świni,
To nie gospodyni.
A choć by się udał trafunkiem do wdowy,
Ona mi sprowadzi utrapienie głowy;
Ona ze mnie żeb ususzy,
Nieboszczyka z grobu ruszy;
Pasterb się nadyma
Na pana ojczyma.
Uważajcie panny, co wam wyśpiewałem,
Przypomnijcie sobie czy was nie kochałem?
A teraz już rozmyślałem,
A teraz już rozważałem;
Zachowaj mnie Panie
W kawalerskim stanie.

(Zapisalem od Anaszkaji Matczuk, wieś Dozhobrody, 16.II.1980 r.

5. ЧУМАЦЬКІ І ПИСЬНІ

1. Було літо.

Було літо, було літо а тепер зима,
Колись була вигодонька, гей, гей,
А тепер нема.

Колись була вигодонька з Криму їдучи,
В чистом полі край дороги, гей, гей,
Воли пасучи.

Занедужав чумаченько, під возом лежить,
Жалує отця атамана, гей, гей,
Голова болить.

Атамане, атамане, рідній батьку мій,
Возьми шаблю й мої воли, гей, гей,
Та до дому їдь.

Скинув чумак сиву свиту, скинув і кожух,
Припав чумак сируй землі, гей, гей,
Оддав Богу дух.

А в неділю дуже рано зазвонили в звін,
То по тому чумакови, гей, гей,
Що ходив на Крим.

В понеділок дуже рано зазвонили в два,
То по тому чумакови, гей, гей,
Що був і нема.

(Записано од Семена Уринюка, рік нар. 1898, село Янівка,
гм. Ганна, вое. Біла Подл., серпень 1970 рік.)

2. Боже з неба високого.

Боже з неба високого
Глянь на мене молодого;
Гей, гей дольо моя,
Де ж ти з водою попливла? /2
Чи я в полі уродився,
Чи я в лісі охрестився;
Гей, гей і т.д.

Чи такі баби брали,
Щастя й долі не вгадали;
Гей, гей і т.д.
Чи такі куми брали,
Щастя долі мні не дали;
Гей, гей і т.д.

Пуйшов чумак топитися,
Чумачиха дивитися;
Гей, гей і т.д.
Скочив чумак в ополонку,
Чумачиха за головку;
Гей, гей дольо моя
Де ж ти з водою попливла? /2

(Записано од подружжя : Анни і Миколая Семенюків, село
Бокинка Панська, 21 листопада 1981 року.)

КОРОТКИЙ СЛОВНИК ДІАЛЕКТНИХ СЛІВ

1. Віте, вас - ви (шанобливе слово, яким звертаються підляшуки до старших осіб.)
2. всень, а також
в інших селах всьой - весь
3. більйб,-я - білизна (русицизм)
4. больше́нствб,-а - більшість (рус.)
5. будѹчий - майбутній, прийдешній
6. гбде - тут
7. госудѹр,-а - пан, володар, владар
8. гулбнька,-и - вуличка
9. допкѹли, від допкѹти - топтати
10. же - що (полонізм)
11. жеб - щоб (пол.)
12. жбвнїр,-а - солдат
13. замїтна - помітна, примїтна (в поточній мові рідко вживається, рус.)
14. зарїй, від зарїти - тут закопати, загresti (рус.)
(в поточній мові не вживається)
15. злѹмиш, від зламати - зломити
16. кавалїр,-а - парубок (пол.)
17. кармѹни, кармѹн,-а - кишеня (рус.) (в поточній мові рідко вживається)
18. китѹйбнька, здрібнення
від китѹя,-ї - тут назва шовкової широкої стрічки
19. кѹдри,-їв - кучерї (рус.)
20. красѹвець,-я - красень, красунь (рус.)
21. кусничбк,-а, здрібнення
від слова куснїк,-а - назва стрічки заплетеної в косу
22. личѹни лички - личаки, постолї з lika
23. лѹнта,-и - тут магнєтофонова плївка
24. лїпий - краще
25. мѹе, від маяти - маяє , ще інакше повівати, помахувати
26. меш - будеш
27. му - буду
28. мнїго, а. Мнїго - багато
29. молодѹбж,-и - молодь (рус.)
30. навірно - напевно (рус.) (в поточній мові не вживається)
31. нїгди - ніколи (пол.)
32. нїгдѹ - нїде
33. ниц, а. нїц - нічого (пол.)
34. но - але, тільки
35. об'бся, а. уб'бся, від
вбитися, а. убитися - тут заб'бся
36. онб - тільки, але
37. огѹльний - загальний (пол.)
38. окѹзія,-ї - нагода (пол.)
39. опрбч - крім, окрім, опріч
40. пїля - біля
41. пїтий, пїта - п'ятий, п'ята
42. покїль - поки
43. понагѹйдук - незрозуміле слово; може це перекручені слова "помагай Буог", якими то словами поздоровлялися колись люди (в поточній мові не виступає.)
44. по червбному - по червїнцю (назва старих грошей)
45. прбсля - після
46. проч - крім, окрім, опріч
47. приїбм,-у - тут установа, де приймали рекрутів до війська

48. по́том - потім
49. повендрóвав, від повендрува́ти - помандрував (пол.)
50. п'я́рко,-а - перце (пол.) (в поточній мові не вжив.)
51. ра́ннє, а. ра́ньон, а. ра́ньоний - ранений
52. ру́мня,-і - рівня
53. серна́,-и - сарна, (в поточній мові не виступає ;
говорять - ди́ка ко́за)
54. то́дї - тоді
55. то́же - також, теж
56. фа́ля,-і - хвиля (пол.)
57. хоро́ствó,-а - краса́та (виступає теж і краса́та)
58. ху́ста, хуст - бі́лизна, яку переться
59. ца́лу, ца́лий - цілий
60. чу́ть - ледве, ле́дь, трохи (рус.) (вживається також
слова: - ле́дь, ле́дьво, трохи, тро́ху.)
61. шти́ри,-ох - чо́тири

	сторінки
Вступне слово	1 - 3
<u>I. Рекрутські пісні</u>	4 - 13
1. Ой була собі вдова на селі	4
2. Гайом коню	4 - 5
3. Ой, чи будеш дівчинонько	5
4. Чи ти будеш дівчинонько	6
5. Ой, човон, човон	6
6. Вся громада п'є, гуляє	6 - 7
7. Ой, зелена та горішина	7
8. Через річеньку	8
9. Ой, битая дороженька	8
10. Муой Боже, муой Боже	8 - 9
11. Замаяла китайонька	9 - 10
12. Прощай Сідлецькая губернія	10
13. Ой, ходжу я, походжаю	10
14. Рекрут ходить	11
15. Летіла зезуля	11
16. Через поле широке	11
17. Новая гулонька	12 - 13
<u>II. Солдатыські або жовнірські пісні</u>	13 - 21
18. Прощався козак	13
19. Прщався стрілець	13 - 14
20. Од'їжджає стрілець	14
21. Від'їжджає стрілець	14 - 15
22. Віють вітри по долини	15
23. Світить місяць, світить ясний	15 - 16
24. Пісня про чорноморця	16 - 17
25. Де ж ти Ваня ідеш	17
26. Ах, скоро, скоро я уеду	17
27. Тихая вода	18
28. Росія, Росія	18
29. Іхалі солдати	18 - 19
30. Чорна хмара наступає	19
31. Ах, ти муой Боже	19
32. Ой, гаю, гаю	19
33. Іхав козак	20
34. Йшли ми до бою	20
35. Дадзом мі шабельке	21
<u>III. Партизанські пісні</u>	21 - 23
36. Здєсь там под отесом	21
37. Там у ліси під соснами	21 - 22
38. Здрастуй міла жено	22
39. Ішов одважний партизан	23
40. Землю спороли вже гранати	23
<u>IV. Кавалірські (козацькі) пісні</u>	24 - 49
41. По саду, по саду	24
42. Ой, там дівчинонька	24
43. По садочку ходжу	25
44. Затумила березонька	25
45. Козак виїжджає	25 - 26
46. За новою коморою	26
47. Соловейку мій	26
48. По садочку ходжу	27
49. Посадочку хожу	27 - 28
50. По садочку ходжу, барвіночок саджу	28
51. Там у саду жито	29
52. Там на горі жито	29
53. По садочку ходжу, барвіночок саджу	29 - 30

54. По садочку ходжу, барвиночок саджу	30	
55. Горох мати	30	- 31
56. Ой, виїду я	31	
57. Ой, виїду я на ту гору	31	- 32
58. Там на горі сад вишньовий	32	
59. Ой, дай же мні Боже	32	- 33
60. Гей там за Дунаєм	33	
61. Ой ти дубе кучерявий	34	
62. Ой, світить місяць, світить ясний	34	
63. Сивий коню	34	
64. Віє вітер на Україну	35	
65. Запрагайте хлопці кони	35	
66. Світить місяченько	36	
67. А у моїм жолубцьови	37	
68. Там у полі три криниченьки	37	
69. Ой, ти хмелю	37	- 38
70. Хлопці - риболовці	38	
71. Там на ставі, на ставочку	38	
72. Приїхав козак з України	39	
73. Приїхав козак з України	39	- 40
74. Там у поли нивка	40	
75. Світить місяць над рікою	40	
76. Чом ти не прийшов	41	
77. Ой, щось хмуриється	41	
78. Зійшло три місяці ясни	41	- 42
79. Ой, коло гай	42	
80. Копав, копав криниченьку	42	- 43
81. Пропала надія	43	
82. Ой, там в лузі	43	- 44
83. Мати ж моя, мати	44	
84. Одного разу мав я дівчину	44	- 45
85. Ой, горе мні, горе	45	
86. Ясьо коня полі	45	
87. Оліяндер круго в'ється	45	- 46
88. Свити, свити місячику	46	
89. Под зельоним гайом	47	
90. Гей, там над темним бором	47	
91. А у полі верба	47	- 48
92. Ож мі се опжижило	49	
У. Чумацькі пісні	50	
93. Було літо	50	
94. Боже з неба високого	50	
VI. Короткий словник діалектних слів	51	- 52
VII. З м і с т	53	- 54

Збірку " Народні пісні з Подляшся
в записах Івана Ігнатюка

Часть II

КАВАЛІРСЬКІ І

ПІСНІ "

видав власним коштом Юрій Попко

(Хведур Жук) - Ляймен, Ф.Н.Р.

1984 рік

Свої зауваження, будь ласка, надсилати на адресу:

Ян Ігнатюк, уль.Славінського № 10 м. 7 А

20 - 080 Люблін, Польска.

Видавця: Герг Попко, Гоеггестрассе № 1 6906 Ляймен

Ст.Ільген, Б.Р.Д.

(На обкладинці фрагмент підляських переборів)

MBP Biała Podl.
REGIONALIA

V

Ignatiuk I.

Narodni piśni
Cz. 2